

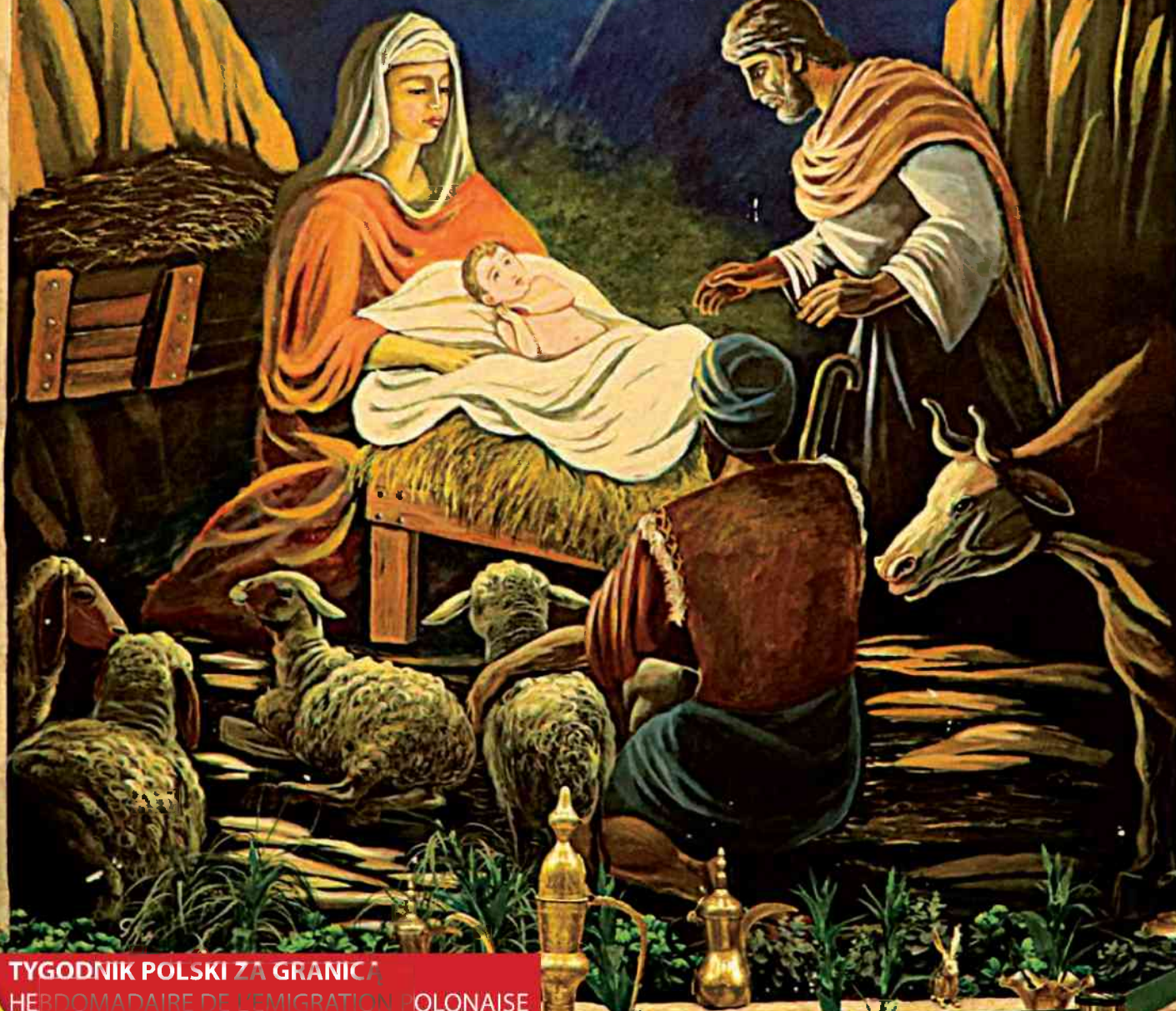
GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 45/2016 (2660) Rok LVIII 25.12.2016-1.1.2017

A Słowo stało się ciałem
i zamieszkało wśród nas

01/14

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

„Boże Narodzenie” z Ziemi Świętej

1,55 €

Dwujęzyczny

Kalendarz Głosu Katolickiego Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

Kalendarz Głosu Katolickiego Calendrier de la Voix Catholique

2017

młodość... jeunesse

**Wiedroga francusko-polska
firma pogrzebowa**
Tel./fax 02 31 85 23 66
rozwinięty po polsku i po francusku
josefa.bazincourt@gmx.fr

POMPES FUNERAIRES POLONIA
ASSISTANCE INTERNATIONALE

SAMI SWIATKI
polskie sklepy
93600 Aulnay
23, Av. de la République
TEL. 01 72 51 63 947

DENTYLIS
gabinet stomatologiczny
Dentylis Boulogne
176, av. Edouard Vaillant
Boulogne Billancourt
M^o: 9e - Marcel Sembat
01 61 13 46 05
dentylis@orange.fr
Mówimy po polsku

**SINDBAD
euroBUS**
Karolina
Tel. 01 40 15 09 09

WYCIĄGNIJ GO JUŻ DZISIAJ!

wypełniając kupon
zamieszczony
poniżej i wysyłając
go na adres redakcji
„Głosu Katolickiego”
263 bis, rue St-Honoré,
75001 Paris

W Kalendarzu znajdziesz także jego
wersja kieszonkowa (do wycięcia)!

KUPON DO ZAMÓWIENIA KALENDARZA

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2017 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po 4,20 € (z przesyłką 4,70 €). RAZEM _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

czek (dla „Voix Catholique”) gotówkę

Telegram z... wyciszeniem

Wylączyłem ze jady telewizor, zdjąłem włącznik światła reklam natrętne, po piech i namietności co miotała, i wyjrzałem, przez szparę w grubym, szarym zasłonie codzienności na drugą stronę natury i rzeczy, żęły zobaczyć przez ciemność, co się dzieje w kosmosie i za oknem w tę noc wyjątkową, co odwoła się do najważniejszego wydarzenia w historii ludzkości i świata. Nareszcie cisza we mnie taka, że usłyszałem

prószący w pamięci śnieg grudniowy, przyciszone szczyty życzeń serdecznych przy wigilijnym stole z przeszłości, łamane delikatnie ciasteczka i łamiący się głos wzruszeń, i dobiegająca po sąsiedzku „Cicha noc, święta noc...”. No tak, przecież w Polsce weszła już pierwsza gwiazda... Tam, w Czczyźnie, zawsze Bóg się rodzi wcześniej i pokój w serca zapada, nawet najbardziej zatwardziały, nie przajejdane. Bo przecież wszyscyśmy na Jego obraz i podobieństwo stworzeni, i jak On przychodzą na świat... Długo potem różnimy się za piekło... aż do poróżnienia, bo piekło nie śpi w nas i w nieprzyjaciół naszych... i pętały ich lichem. I na codzien nie wiadomo, jak się tego pozbyć, ty nie czyhał na waszą i naszą wolność... woli, i na jej stanu. Ale w dzień Bożego Narodzenia wszystko jest przecież możliwe, nawet to, że zobaczyłem w marzeniach i usłyszałem w życzeniach świątecznych, ludzi, a nawet adwersarzy, mówiących do siebie... ludzkimi głosami, pełnymi szczerą miłości... „... Podnieś rękę, Boże Dzieciątko! Błogosław Czczyznę miłą! W dobrych radach, w dobrym łycie W pierwej jej siłę swą siłą, Dom nasz i miętność całą i wszystkie wioski z miastami! A Słowo ciałem się stało i mieszkało między nami...”, także we Francji. P.O.

- STARY USIŁUJE ZA WSZELKĄ
CENĘ PRZEKONAC NOWEGO,
NO BO POPATEZ SAM: WE FRANCOI
PRAWICA ZNOW PODNOSI GŁOWE
A W TAKIEJ AMERYCE - TO AŻ
STRACH POMYSLEĆ CO SIĘ BĘDZIE
DZIAŁO...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Dzielić razem z nami nasz ludzki los – str. 5
- | Polskie kolędy – str. 6
- | Boże Narodzenie 2016 – str. 8
- | Dlaczego Syn Boży urodził się w stajni? – str. 9
- | Petit Papa Noël – str. 11

Z SATYRYCZNEJ TEKI L. B.

„Dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel” (Łk 2, 11)

Dziś...

Bóg zawsze przychodzi „dziś”. Od owego pierwszego sprzed 2000 lat. Aż po to, które należy jeszcze do nas. On zawsze jest dziś. Nigdy wczoraj... Nigdy jutro...

Dziś kolejne Święta, nasza polska Wigilia, opłatek, Pasterka, szopka, choinka...

Gdziekolwiek by nas poprowadziły emigracyjne szlaki, daleko od Ojczyzny i rodzinnego domu, na każdym z nich jest to dobre znane nam miejsce, gdzie wszyscy wracamy, wiedząc, że tu jesteśmy u siebie i że tu nic nie może się zmienić. Pomiędzy wczoraj i jutro naszego życia, jest takie dziś, które jak kotwica rzucona ręką samego Boga, zostało nam dane, byśmy się jej mogli uchwycić i przypomnieć sobie skąd wyszliśmy i dokąd zmierzamy.

W to dziś naszego życia przyszedł kiedyś Bóg i stał się dla nas Emmanuel – Bogiem z nami.

Bóg nigdy się nie spóźnia, zawsze przychodzi do człowieka na czas, zawsze przychodzi dziś.

Ile razy przyszedł, a mnie nie było...?

Niech każde dziś nadchodzących Świąt Narodzenia Pańskiego oraz Nowego Roku 2017 będzie miejscem spotkania z Emmanuelem. Niech będzie również okazją do dzielenia się Nim z tymi, którzy Go jeszcze nie spotkali.

Z życzeniami wszystkiego, co dobre i zapewnieniem o mojej pamięci w modlitwie. □

Ks. Bogusław Brzyś
Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon: _____

 Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

 Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

 Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

PRENUMERATY

PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość Narodzenia Pańskiego

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 52, 7-10

Czytanie z *Księgi proroka Izajasza*

O jak są pełne wdzięku na górach nogi zwiastuna radosnej nowiny, który ogłasza pokój, zwiastuje szczęście, który obwieszcza zbawienie, który mówi do Syjonu: «Twój Bóg zaczął królować». Głos! Twoi strażnicy podnoszą głos, razem wznoszą okrzyki radosne, bo oglądają na własne oczy powrót Pana na Syjon. zabrzmiecie radosnym śpiewem, wszystkie ruiny Jeruzalem! Bo Pan pocieszył swój lud, odkupił Jeruzalem. Pan obnażył już swe ramię święte na oczach wszystkich narodów; i wszystkie krańce ziemi zobaczą zbawienie naszego Boga.

PSALMRESPONSORYJNY

Refren: Ziemia ujrzała swego Zbawiciela.

DRUGIE CZYTANIE

Hbr 1, 1-6

Czytanie z *Listu do Hebrajczyków*

Wielokrotnie i na różne sposoby przemawiał niegdyś Bóg do ojców naszych przez proroków, a w tych ostatecznych dniach przemówił do nas przez Syna. Jego to ustanowił dziedzicem wszystkich rzeczy, przez Niego też stworzył wszechświat. Ten Syn, który jest odbłaskiem Jego chwaty i odbiciem Jego istoty, podtrzymuje wszystko słowem swej potęgi, a dokonawszy oczyszczenia z grzechów, zasiadł po prawicy Majestatu na wysokościach. on o tyle stał się większy od aniołów, o ile odziedziczył dostojniejsze od nich imię. Do którego bowiem z aniołów powiedział Bóg kiedykolwiek: «Ty jesteś moim Synem, Ja Cię dziś zrodziłem»? I znowu: «Ja będę Mu ojcem, a on będzie Mi Synem»? A skoro ponownie wprowadzi Pierworodnego na świat, powie: «Niech Mu oddają pokłon wszyscy aniołowie Boży».

EWANGELIA

J 1, 1-18

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, i Bogiem było

B. Esteban Murillo - Adoration

Słowo. Ono było na początku u Boga. Wszystko przez Nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, z tego, co się stało. W Nim było życie, a życie było światłością ludzi, a światłość w ciemności świeci i ciemność jej nie ogarnęła. Pojawił się człowiek postany przez Boga, Jan mu było na imię. Przyszedł on na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy uwierzyli przez niego. Nie był on światłością, lecz został postany, aby zaświadczyć o światłości. Była światłość prawdziwa, która oświeca każdego człowieka, gdy na świat przychodzi. Na świecie było Słowo, a świat stał się przez Nie, lecz świat Go nie poznał. Przyszło do swojej własności, a swoi Go nie przyjęli. Wszystkim tym jednak, którzy Je przyjęli, dało moc, aby się stali dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię Jego, – którzy ani z krwi, ani z żądzy ciała, ani z woli męża, ale z Boga się narodzili. A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas. I oglądaliśmy Jego chwałę, chwałę, jaką Jednorodzony otrzymuje od ojca, pełen łaski i prawdy. Jan daje o Nim świadectwo i głośno woła w słowach: «Ten był, o którym powiedziałem: Ten, który po mnie idzie, przewyższył mnie godnością, gdyż był wcześniej ode mnie». Z Jego pełności wszyscy otrzymaliśmy – łaskę po łasce. Podczas gdy Prawo zostało dane za pośrednictwem Mojżesza, łaska i prawda przysłyły przez Jezusa Chrystusa. Boga nikt nigdy nie widział; ten Jednorodzony Bóg, który jest w łonie ojca, o Nim pouczył. □

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi

PIERWSZE CZYTANIE Lb 6, 22-27

Czytanie z *Księgi Liczb*

Pan mówił do Mojżesza tymi słowami: «Powiedz Aaronowi i jego synom: Tak oto macie błogosławić Izraelitom. Powiecie im: „Niech cię Pan błogosławi i strzeże. Niech Pan rozpromieni oblicze swe nad tobą, niech cię obdarzy swą łaską. Niech zwróci ku tobie oblicze swoje i niech cię obdarzy pokojem”. Tak będą wzywać imienia mojego nad izraelitami, a Ja im będę błogosławił».

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Bóg miłosierny niech nam błogosławi.

DRUGIE CZYTANIE Ga 4, 4-7

Czytanie z *Listu św. Pawła Ap do Galatów* Bracia:, Gdy nadeszła pełnia czasu, zesał Bóg Syna swego, zrodzonego z Niewiasty, zrodzonego pod Prawem, aby wykupił tych, którzy podlegali Prawu, byśmy mogli otrzymać przybrane synostwo. Na

dowód tego, że jesteście synami, Bóg zesał do serc naszych ducha Syna swego, który woła: «Abba, ojcze!» A zatem nie jesteś już niewolnikiem, lecz synem. Jeżeli zaś synem, to i dziedzicem z woli Bożej.

EWANGELIA Łk 2, 16-21

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Pasterze pośpiesznie udali się do Betlejem i znaleźli Maryję, Józefa oraz leżące w żłobie Niemowlę. Gdy Je ujrzeli, opowiedzieli, co im zostało objawione o tym dziecięciu. A wszyscy, którzy to słyszeli, zdumiali się tym, co im pasterze opowiedzieli. Lecz Maryja zachowywała wszystkie te sprawy i rozważała je w swoim sercu. A pasterze wrócili, wielbiąc i wystawiając Boga za wszystko, co słyszeli i widzieli, jak im to zostało przedtem powiedziane. Gdy nadszedł dzień ósmy i należało obrzezać dziecię, nadano Mu imię Jezus, którym Je nazwał Anioł, zanim się poczęło w łonie Matki. □

Zamyślenia wigilijne

„Cicho! Oto Ukochany mój... miły mój jedźwiera się do mnie i woła: – Powstań przyjacielko mój, piękna mój ja i pójdz! Oto nadeszła pora... przychodzi czas” – w takich słowach wita przychodzącego Oblubieńca w liturgii na Dzień Wigilijny Księga Pieśni nad Pieśniami.

Któż z nas nie tęskni za taką miłością, która wszystko przetrwa, wszystko zwycięży, która pozostanie przy mnie na zawsze? Za Miłością, która ocala od zapomnienia.

Cudowna jest cisza Dnia Wigilii Bożego Narodzenia, owego apogeum czekania adwentowego, gdy wszystko zaczyna się spełniać i z radości bije serce człowieka. Przychodzi Miłość Odwieczna, przychodzi mój Zbawca, mój Ukochany. Trzeba więc obudzić się z uśpienia zimowego, z grzechu i zwątpienia, bo nastaje czas wiosny duchowej, zaślubin serca człowieka z Ukochanym Oblubieńcem. „Potóż mię jak pieczęć na Twoim Sercu – Boski Oblubieńczy. Daj mi poznać Twoją miłość, która jest silniejsza od śmierci i której nie zdołają ugasić wielkie wody zwątpienia.

Miły mój należy do mnie, a ja do Niego. Nastają Gody – Zbawiciel już jest między nami, zaproszony do Kany na wesele, by dokonać cudu przemiany codzienności i smutku – w radość o smaku dobrego wina, które przelewać się będzie w pokoleniach ludzi cudownymi spotkaniami z obiecany Mesjaszem.

Radość i nastrój wigilijnego wieczoru zostały ubrane w tradycje bliskie dla poszczególnych krajów chrześcijańskich.

Znak drzewa rajskiego, choinki – dla przypomnienia Ogrodu Edenu, gdzie dokonała się tragedia grzechu pierwszych rodziców i zakazanego owocu.

Gwiazda na choince, wysoko umieszczona przypomni nadzieję, jaką Bóg zapalił w sercu upadłego Adama: – Nie opuszczę cię, ani nie pozostawię. Jam twój Bóg, który

przyjdzie, aby cię wyzwolić od śmierci.

Prezenty pod choinką, będą wotać: Bóg staje się dla Ciebie największym Prezentem. Zabierz Go ze sobą.

O Gwiazdo naszych nadziei – Jutrzenko piękniejsza od wszystkich gwiazd na niebie – świeć w ciemnościach tego świata jasnym promieniem i zaprowadź nas do stajenki, gdzie leży Boski Syn!

ks. prał Józef Musiał
dziekan dek. paryskiego

Dzielić razem z nami nasz ludzki los

ks. dr Krzysztof Koprowski

Na te dni czeka ją wszyscy: młodzi i starzy, bogaci i biedni, zdrowi i chorzy. Każdego z ludzi przepętni ją radością i cudownym ciepłem święta Bożego Narodzenia.

Często pokonujemy wiele kilometrów, aby chociażby przez krótki czas być razem z najbliższymi, aby móc dzielić z nimi piękno tych świątecznych chwil, aby napętnić się cudem bliskości z tymi, których kochamy.

Najpierw oczekiwana przez cały rok Wigilia. W naszej polskiej tradycji nieodłącznie związana z wypatrywaniem pierwszej gwiazdy na niebie i z dzieleniem się opłatkiem. Do tej chwili przygotowujemy się przez wiele dni, świadomi, że stanimy przed drugim człowiekiem z opłatkiem w ręku. W tej wyjątkowej chwili powinniśmy przebaczyć wszelki urazy, a jeśli trzeba sami przeprosić tych, których zasmuciliśmy.

Zyczymy sobie wtedy tego wszystkiego, co podpowiada serce przepętnione miłością. A potem ucztowanie, rozmowy, śpiew kolęd.

Radość wigilijnego wieczoru przenosi się do kościoła, gdzie podczas „Pasterki” Bóg przychodzi do każdego z nas, jako nowonarodzone Dziecię, długo oczekiwany Zbawiciel. Wpatrując się w stajenkę betlejemską, pełni zachwytu śpiewamy słowa pięknej polskiej kolędy:

„Ach ubogi żłobie
cóż ja widzę w tobie
droższy widok niż ma Niebo
w małej Osobie.”

Jak smutny i pusty byłby świat bez tej Małej Osoby. Jezus przychodząc do ludzi spełnia ich największe oczekiwania i tęsknoty. A równocześnie tak bardzo ich zaskakuje. Bo nie tak sobie Go wyobrażali.

Spodziewali się, kogoś zupełnie innego. Oczekiwali wielkiego wodza, potężnego króla, Mesjasza, który przyniesie wolność Izraelitom udręczonym rzymską okupacją. Nie dziwi więc fakt, że młoda kobieta spodziewająca się dziecka i jej mąż szukający jakiegoś schronienia w Betlejem, zderzają się ze ścianą obojętności. Ale trzeba stanąć trochę w obronie mieszkańców Betlejem. Oni nie byli gorsi od mieszkańców innych miast i wiosek.

Mimo takiego przyjęcia Jezus się na ludzi nie obraża. Pokornie przychodzi na ten świat w warunkach, jakich doświadczają tylko zwierzęta. I tam, w ubogiej stajence, czeka na ludzi, do których przychodził. Nie musi długo czekać. Niebawem pojawiają się pasterze, aby oddać cześć Bożemu Dzieciątku, o którego narodzeniu

dowiedzieli się od Anioła. Przybywają również wielcy tego świata w osobach Trzech Króli. Przybywają ludzie otwarci na miłość i prawdę, aby tej Miłości i Prawdzie się pokłonić. Przybywają ludzie obciążeni i utrudnieni tym wszystkim, co przynosi życie. Wszyscy przynoszą Jezusowi dary, takie, na jakie ich w tym momencie stać. Często bardzo skromne, ale szczere. A Jezus przed wszystkim patrzy na ich dobre serca. Znajdując w nich pokorę i miłość do Boga oraz do człowieka, cieszy się z tego bardziej, niż z najcenniejszych prezentów.

Jezus przychodzi na nasz świat, aby dzielić razem z nami nasz ludzki los. Przychodzi, aby umacniać nas w naszym codziennym zmaganiu o naszą osobistą przemianę w drodze ku świętości.

ciąg dalszy na str. 10

Polskie koledy

Bogdan Usowicz

Polskie wigilijne stoły bywały różne. Nie tylko w sensie kulinarnym, czy samej oprawy świąt. Różne bywały nastroje, rozmowy, intencje modlitw. Jednak niemal zawsze w półnym elemencie była rodząca się w Betlejem Nadzią. Słowa koledy wwały odbiciem czasów, jednoczyły wiernych, pinały w półną treścią naszą historię.

Bywało tak już w czasach zaborów, na Syberii, co inspirowany obrazem Malczewskiego opisał w piosence Jacek Kaczmarski:

„Zasyczał w zimnej ciszy samowar
Ukrop nalewam w szklanki
Przy wigilijnym stole bez słowa
Świętują polscy zesańcy
Na ścianach mroźny osad wilgoci
Obrus podszyty słomą
Płomieniem ciemnym świeca się kopci
Słowem – wszystko jak w domu”

U progu niepodległości Orleńscy Lwowski śpiewali koledę do słów Artura Schrodadera na melodię „Lulajże, Jezuniu”:

(...) Możesz spokojna być, Matko Święta,
Nad Wami polska straż rozciągnięta,
Jest w niej legionów braci wyborowa
I ci najmłodszy obrońcy Lwowa.
Więc lulaj, Jezu, nad Tobą oto
Roje aniołów tęczą się plotą.
To ci, co wczoraj karni i śmieli
W drobnych rączynach karabin mieli.
Gdy potem zoczum Twój wzrok otwarty,
Zaśpiewam jeszcze przez zmianą wartę:
„Nie damy ziemi”, co krwią spłynęła,
Lub to najświętsze: że „Nie zginęła!”

W Legionach śpiewano z kolei:

„Pękty niewoli kajdany, Wpadli w nie ciemicy sami. Wolność już staje się ciałem I zamieszka między nami/
W górę serca polskie dzieci, Ojczyzna nam zmartwychwstała!
Od pałaców do chat kmieci Wszak nasza jest Polska cała! Dzięki Stwórco, sercem całem Że ujął się za krzywdami, Niech równość stanie się ciałem I zamieszka między nami/

Boże wielki, przed Twym tronem Zgromadzony lud Twój staje, Z czołem w ziemię pochylonem Głęboką Ci cześć oddaje Wzbudź w narodzie ufność, zgodę Między wszystkimi stanami, Niech po cierpieniach w nagrodę Miłość mieszka między nami (...).”

Trudnych sześć Wigilli przeżywano w czasie okupacji niemieckiej. Ale i wtedy szukano nadziei. Wykorzystywano np. jasełka, by pokpić z okupantów. Historia zostawiła tu np. świadectwo

Z KRAJU

- W Wiśle odbyło się spotkanie premierów Polski – Beaty Szydło i Czech – Bohuslava Sobotki. Szefowie rządów omawiali kwestie współpracy dwustronnej, polityki regionalnej, bezpieczeństwa energetycznego, infrastruktury drogowej i inwestycji.
- Premier Szydło odwiedziła Tiranę, gdzie rozmawiała z premierem Albanii Ramą. Oba krajom zależy na pogłębieniu współpracy gospodarczej.
- W Krakowie odbyło się spotkanie premiera Węgier Orbana i prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego. W spotkaniu uczestniczyli także wicepremier Morawiecki oraz marszałek Sejmu Kuchciński i wicemarszałkowie Brudziński i Terlecki. Rozmowa dotyczyła m.in. przyszłości Europy, kryzysu migracyjnego i kwestii gospodarczych. Orban, który odwiedził Kraków spotkał się także z premier Szydło i wygłosił wykład na UJ.
- Obchody 80. Miesiącznicy katastrofy smoleńskiej usitowała zakłócić pod Pałacem Prezydenckim grupka działaczy „Obywatele RP” (ruchu Pali-kota). Także z okazji rocznicy 13 grudnia i wprowadzenia stanu wojennego, opozycja organizowała swoje kontr-obchody, co ciekawie z udziałem tych, którzy stan wojenny wprowadzali.
- Wg CBOS 36% badanych głosowałoby na PiS, 16% na PO, 14% na Nowoczesną, a 7% na Kukiz'15.
- Płk Matuszewski i mjr Floyar-Rajchman podjęli się misji wyjątkowej i doskonale ją wykonali – napisali prezydent Duda w liście odczytanym na uroczystości pogrzebowej oficerów, którzy wstawili się ewakuacją polskiego złota do Francji w 1939 r.

Uroczystości te odbyły się w Katedrze Polowej WP, a sprowadzone z USA szczątki oficerów spoczęły w kwaterze żołnierzy 1920 r. na Powązkach.

- Kanoniczne objęcie urzędu metropolity krakowskiego przez abpa Marka Jędraszewskiego oraz ingres do Katedry odbędzie się 28 stycznia 2017 r. Abp Jędraszewski pełnił dotychczas urząd metropolity łódzkiego i dał się poznać, jako gorliwy pasterz i patriota. Zastąpi odchodzącego na emeryturę ks. kard. Stanisława Dziwisza.
- Portal „Politico Europe” uznał szefa PiS Jarosława Kaczyńskiego za jedną z 28 postaci, które w największym stopniu będą kształtować przyszłość UE w 2017 r. i później. Polski polityk znalazł się na 4. miejscu tego rankingu.
- Wykreślenie przepisu dającego organom władzy publicznej, Kościołom i związkom wyznaniowym, pierwszeństwo w wyborze miejsca i czasu zgromadzenia przed innymi, a także wydłużenie vacatio legis do 14 dni – to poprawki, które zaproponował Senat do nowej ustawy o zgromadzeniach.
- W tym roku, co najmniej czterokrotnie Moskwa wysłała bezzałogowe, tzw. drony nad Polskę. Tyle przypadków odnotowała Straż Graniczna, a drony nadlatywały z obwodu kaliningradzkiego.
- Ekshumacje ofiar katastrofy smoleńskiej są jak najbardziej zasadne. Już teraz okazało się, że w grobie byłego prezesa PeKaOl Nurowskiego pochowano inną osobę. To już 7 tego typu przypadek.
- Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowa-

nych zdecydował o odebraniu Medalu „Pro Patria” niejakemu Mazgule. Decyzja została podjęta m.in. w związku z jego wiecowymi wypowiedziami na temat „dobrodziejstw” stanu wojennego. Mazgula był jednym z sygnatariuszy listu wzywającego do akcji protestacyjnej w rocznicę wprowadzenia stanu wojennego. List pod hasłem: „Stop dewastacji Polski” opublikował lider KOD Kijowski, a podpisali się pod nim m.in.: Wałęsa, Petru, Schetyina i Frasyuniuk.

- Na terenie 4. Regionalnej Bazy Logistycznej we Wrocławiu oraz na poligonie w Żaganii Polacy szkolili przedstawicieli Sił Zbrojnych Bośni i Hercegowiny.
- Odkupienie banku PEKAO SA od Włochów (Unicredito) ma być ważnym elementem repolonizacji sektora bankowego w kraju.
- Rodzina wiceprezydenta Warszawy Pahlą w ramach procesów reprivatyzacji otrzymała zwrot 5 nieruchomości w centrum stolicy oraz odszkodowanie – 1,2 mln zł. Afera reprivatyzacyjna trwa.
- Sławomir Kowalski, konsul RP w Oslo, otrzymał nagrodę im. Andrzeja Kremera „Konsul Roku”. Nagrodzony dyplomata został wyróżniony m.in. za pracę na rzecz polskich rodzin w Norwegii. Chodzi tu o zaangażowanie w walkę o dzieci odbierane polskim rodzinom przez norweskie służby socjalne.
- W Polsce wzrosła o kilkanaście procent liczba dzieci, których rodzice nie poddali obowiązkowym szczepieniom. Ruch antyszczepionkowy zyskuje zwolenników od kilku lat. □

tego typu przedstawienia na warszawskim Mokotowie, w którym postaci diabła i śmierci śpiewały:

„Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi,
Chwata, zwycięstwo... przyszło, odchodzi.
Czem prędzej się wybierajcie.
Do piekielka pośpieszajcie...
Lucyfer czeka, Lucyfer czeka!
W Mokotowie radość wielka,
Ni ‚prusaka‘, ni ‚Führerka‘.”

Na Kresach pojawiała się nadzieja na wolną Polskę. W grudniu 1943 r. na południowy wschód od Wilna operował już oddział partyzancki, dowodzony przez kapitana Gracjana Fróga „Szczerbca” (późniejsza III Wileńska Brygada AK). Partyzanci „Szczerbca” spędzili swoją ostatnią pod okupacją niemiecką wigilię i pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia w Kamionce nieopodal Turgiel. Wieczerną wigilię nakryto w sali miejscowej szkoły, zaśpiewano kolędy. Życzenia złożył sam komendant „Szczerbec”, który mówił m.in. o nadziei, że przyszłe święta żołnierze i mieszkańcy Kamionki będą obchodzić już w wolnej Polsce... Nie spełniło się.

Po wojnie więźniowie polityczni Mokotowa w grudniową noc nucili kolejną pieśń z aktualizowanymi współczesną im historią słowami:

„Hej kolęda, kolęda, Betlejem kolęda
Jasna łuna z nieba.
Hej kolęda, kolęda, Mokotów kolęda
Kęs czarnego chleba Między nas Pan Jezus wszedł,
Na więziennym stołku siadł.
Między nas Pan Jezus wszedł
I chleb czarny z nami jadł”.

W czasach PRL usiłowano najpierw z obchodami świąt katolickich walczyć, później je zeświecczyć, jako „święta końca roku” z importowanym Dziadkiem Mrozem, czy słynną „bożonarodzeniową golonką” pracowników MSW, którzy pojawiają się w filmie „Rozmowy kontrolowane”. Warto przypomnieć tu dialogi z tego filmu.

„Ptk MO Molibden: Gdyby towarzysz generał zechciał dać się zaprosić na tradycyjną wigilię. Gen. Zambik: Bardzo chętnie. Kiedy urządzacie? Molibden: Dwudziestego czwartego. Zambik: Aha, znaczy jeszcze przed świętami. Może i słusznie.” I dialog nr 2: „Zambik: Miał być szczupak po litewsku, ale że nie dostałem szczupaka, więc będzie goloneczka w piwie, towarzysz generał. Molibden: Ooo, brawo. Zambik: Bardzo wystawna wigilia. Molibden: No zgodnie z tradycją właściwie powinien być optatek. Zambik: Słusznie, słusznie, ale nie róbcie z tego zagadnienia. Najważniejsza jest tradycja. Podzielimy się jajeczkiem.”

Te błyskotliwe dialogi „przywiązanych do tradycji” pracowników byłego już na szczęście resortu, można i odnaleźć współcześnie. Pewna postanka partii Nowoczesna, szeroko opowiadała w telewizyjnym wywiadzie jak to w jej rodzinie „obchodzi” wigilijne tradycje i śpiewa przy stole... „święteczne piosenki”.

Smutne były wigilie lat 80-tych. Setki osób obchodziło je w więzieniach stanu wojennego, reszta goniona za jakimiś namiastkami jedzenia, niejadalnymi kubańskimi pomarańczami, umęczona nie mniej, niż ściśnięte w kadziach i wystawione na sprzedaż karpie. Jednym z bardziej znanych wtedy utworów była „Kolęda Solidarności” Andrzeja Borzęckiego:

„Pociesz Jezu kraj ptaczący,
Zasiej w sercach prawdy ziarno
Siłę swoją daj walczącym
Pobłogosław „Solidarność”.
Więźniom wszystkim daj wytrwanie
Pieczę miej nad rodzinami
A słowo ciałem się stało i mieszkało między nami”.

Czasy i sytuacja się zmieniają, jednak Boże Narodzenie i towarzyszące mu kolędy nadal łączy większość Polaków, utrwalają naszą chrześcijańską tożsamość, wywołują wspólną zadumę nad przeszłością i teraźniejszością narodu i wlewają w wątpliwych nadzieję, więc „śpiewajmy i grajmy Mu, Dzieciatku, matemu”... □

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Brytyjcy dietetycy przeanalizowali wartości odżywcze wigilijnych kolacji w różnych krajach. Okazało się, że najzdrowsza jest – polska. Za najbardziej charakterystyczne dania dietetycy z Wysp uznali czerwony barszcz z uszkami, karpia i kompot z suszonych owoców. Na drugim miejscu uplasowała się Nowa Zelandia. Trzecia była kolacja wigilijna we Francji.
- Partia Socjaldemokratyczna zwyciężyła w wyborach w Rumunii, uzyskując 45,5% głosów. Na drugim miejscu jest centroprawicowa Partia Narodowo-Liberalna z 20%, a trzecie miejsce zajął „pozasystemowy” Związek Zbawienia Rumunii (9%).
- Szczyt RE w Brukseli z udziałem szefów państw i rządów krajów członkowskich UE odbywał się 15 i 16 grudnia. Wśród jego głównych tematów była migracja oraz unijna polityka azylowa.
- Szef dyplomacji Włoch Gentiloni otrzymał misję utworzenia rządu. Poprzedni premier Renzi podał się do dymisji po przegraniu referendum.
- SPD, postkomunistyczna Lewica i Zieloni utworzyli regionalny rząd w Berlinie. To pierwsza taka koalicja kierowana przez SPD na szczeblu kraju związkowego. Coraz częściej mówi się o możliwości utworzenia rządu o takiej konfiguracji po przyszłorocznych wyborach do Bundestagu.
- Rząd Niemiec zamierza utrzymać kontrole na swych granicach państwowych dłużej niż planowano. Obecnie kontrole obowiązują do lutego 2017.
- UE usuwa barierę na drodze do zniesienia

wiz dla Ukraińców i Gruzinów. Przedstawiciele unijnych rządów i PE porozumieli się w sprawie mechanizmu zawieszania ruchu bezwizowego.

- W przyjętej przez Senat USA ustawie o budżecie resortu obrony znalazł się zapis o wartym 350 mln\$ pakiecie pomocy dla Ukrainy w zakresie bezpieczeństwa. Autoryzuje on m.in. dostawy „śmiercionośnego i nieśmiercionośnego sprzętu”. W ustawie o budżecie Departamentu Obrony na rok finansowy 2017 jest też zakaz współpracy wojskowej z Rosją „dopóki Departament Obrony nie potwierdzi Kongresowi (...), że Rosja zaprzestała okupacji terytorium ukraińskiego i swych agresywnych działań, które zagrażają suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy i państwom członkowskim NATO”.
- Obama chce utrudnić Trumpowi realizację jego obietnic. Kuba i USA postanowiły maksymalnie przyspieszyć tempo negocjacji w sprawie omawianych porozumień, by zamknąć obecną rundę przed objęciem urzędowania w Białym Domu 20 stycznia przez Trumpa.
- Tymczasem UE i Kuba podpisały w Brukseli porozumienie o „dialogu politycznym i współpracy”.
- Zwycięstwo przywódcy opozycji Addo w wyborach prezydenckich w Ghanie ugruntowało opinię tego zachodnioafrykańskiego kraju, jako wzoru demokratycznych obyczajów w Afryce.
- Bojownicy Państwa Islamskiego przejęli znowu kontrolę nad starożytną Palmirą we wschodniej Syrii. Wcześniej wycofali się w obliczu ostrych

rosyjskich ataków z powietrza na ich pozycje. Rząd syryjski przy wsparciu Rosjan kontroluje za to większość Aleppo.

- Amerykański sekretarz obrony Ashton Carter poinformował, że USA wysłały do Syrii dodatkowo 200 żołnierzy, aby wesprzeć siły lokalne w odbiciu z rąk tzw. Państwa Islamskiego Rakki.
- Zamachowiec samobójca zabił 40 jemeńskich żołnierzy i ranił ok. 70, wysadzając się w powietrze w Adenie koło czekających na wypłatę żołdu.
- W wyniku eksplozji w koptyjskiej katedrze św. Marka w Kairze zginęło 160 osób, jest też wielu rannych.
- Bilans ofiar zamachów w Stambule to 44 zabitych i 166 rannych. Do dwóch eksplozji doszło w pobliżu stadionu Vodafone Arena, gdzie był rozgrywany mecz piłkarski.
- Ponad 50 ludzi zginęło, gdy dwie dziewczynki zdetonowały przytroczone do własnych ciał ładunki wybuchowe na targowisku w mieście Madagali na północnym wschodzie Nigerii.
- Nominowanie przez prezydenta-elektę Trumpa na szefa Agencji Ochrony Środowiska Pruitta oznacza koniec walki z tzw. globalnym ociepleniem. Pruitt uważa, że jest to wielka mistyfikacja.
- Zmagająca się z kryzysami UE ma nową siedzibę. W futurystycznym budynku, który przypomina gigantyczne świecące jajo w klatce, będą obradować przywódcy i ministrowie państw UE. Znacznie przekroczony koszt tej fanaberii to 321 mln €.

Życzenia Ks. Biskupa Wiesława Lechowicza Delegata KEP Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej

Boże Narodzenie 2016

„W Nim było życie” (J1,4).

Kochani Rodacy, Bracia i Siostry!

W imieniu własnym i wszystkich biskupów Kościoła w Polsce, najserdeczniej Was pozdrawiam i kieruję pod Waszym adresem wyrazy jak najlepszych życzeń z okazji Świąt Bożego Narodzenia! Najchętniej uczyniłbym to osobiście i z opłatkiem w ręce, ale ponieważ nie jest to możliwe, dlatego przyjmijcie tych kilka słów z przekonaniem, iż płyną z pasterskiego serca, zatroskanego o Wasze szczęśliwe życie ziemskie i wieczne.

Tegoroczne święta przypadają w czasie szczególnym, bo w roku 1050 lecia chrztu Polski. W mijającym roku dziękowaliśmy Bożej Opatrzności za dobro, które stało się udziałem naszego narodu dzięki złączeniu go z Chrystusem i Kościołem, i dzięki przynależności do kręgu chrześcijańskiej kultury. Zwieńczeniem tych obchodów był Jubileuszowy Akt Przyjęcia Jezusa Chrystusa jako Króla i Pana, mający miejsce w wigilię uroczystości Chrystusa Króla Wszechświata w sanktuarium Jezusa Miłosiernego w Krakowie – Łagiewnikach. W środowiskach polonijnych Akt ten został proklamowany w niedzielę Chrystusa Króla. Wiemy jednak dobrze, iż żadna deklaracja, czy to w wymiarze narodowym czy osobistym nie ma sama z siebie charakteru sprawczego. By mogła stać się rzeczywistością, konieczny jest czyn z niej wynikający i korespondujący z wypowiedzianą treścią. Mam nadzieję, że będziecie przeżywać święta Bożego Narodzenia w taki sposób, który potwierdzi wypowiedziane słowa: „z pokorą chyląc swe czoła przed Tobą, Królem Wszechświata, uznajemy Twe Panowanie nad Polską i całym naszym Narodem, żyjącym w Ojczyźnie i w świecie”.

Przyjąć panowanie Jezusa oznacza między innymi przyjąć i wykorzystać dary, z którymi On do nas przybywa. Najważniejszym z tych darów jest życie. Św. Jan opisując narodzenie Syna Bożego, zaznacza, że „w Nim było życie”. W dalszej części przytacza słowa Jezusa, który nazwał siebie Życiem (J14,6) i określił powód, dla którego „opuszcł śliczne niebo” i przyjął postać człowieka – „Ja przyszedłem na świat, aby moje owce miały życie i miały je w obfitości” (J 10,10).

Życzę więc Wam, Bracia i Siostry, abyście przyjmując Jezusa, doświadczyli życia, które On Wam niesie, życia pełnego i prawdziwego, czyli życia naznaczonego obecnością Boga i Jego przymiotami – miłością i pokojem, radością i prawdą. Tylko takie życie jest w stanie zaspokoić najgłębsze pragnienia człowieka. Tego rodzaju życia nie można jednak sobie samemu zdobyć, jest ono darem, podobnie jak fizyczne życie dzieci jest darem rodziców.

W tym miejscu chciałbym gorąco podziękować wszystkim, których Jezus wybrał do przekazywania tego daru. Myślę oczywiście o osobach duchownych, głoszących słowo Boże i celebrujących sakramenty święte. Tak, i słowo Boże i sakramenty to źródła tego życia, które niesie ze sobą Jezus. Potwierdził to sam Jezus podczas swej publicznej działalności. Zatem bądźcie, Bracia i Siostry, wdzięczni

Jezusowi za postugę kapłańską i korzystajcie z niej, dbając o to, by nie tylko czujnie słuchać i czytać słowo Boże, ale i kształtować swą codzienność zgodnie z Wolą Bożą, na wzór Maryi, która całym swym życiem wyznawała Boga „niech mi się stanie według twego słowa” (Łk1,38). Matka Jezusa i nasza wspólna Matka niech pomoże Wam również przyjmować dar obecności Jezusa w sakramentach świętych z podobną wiarą, z jaką ona przyjęła dar życia Jezusa.

Z wdzięcznością myślę o wszystkich osobach, które wspierają księży w ich duszpasterskiej pracy, dbając o to, by życie we wspólnocie Kościoła i w środowiskach polonijnych w jak największym stopniu odpowiadało życzeniom Jezusa. Na szczególne słowa uznania i podziękowania zasługują siostry zakonne i osoby świeckie, które troszczą się zwłaszcza o najstarszych i najbardziej potrzebujących wsparcia – o dzieci i młodzież oraz o starszych i doświadczających biedy materialnej bądź duchowej. W dalszym ciągu podejmujcie tę troskę, na wzór św. Józefa. Niech troskliwy ziemski ojciec i opiekun Dzieciątka Jezus wyprasza Wam obfitość sił naturalnych i nadprzyrodzonych w Waszej nie do przecenienia służbie.

Umiłowani Bracia w kapłaństwie i Siostry zakonne!

Doceniając Waszą pracę wśród Polonii i Polaków za granicą, dotaczam do życzeń pod waszym adresem słowa papieża Franciszka z jego orędzia na najbliższy Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy: „Kościół potrzebuje was i wspiera was w pełnionej przez was ofiarnej służbie”. Niech ta pewność umacnia Was w powołaniu i postudze dla naszych Rodaków!

Drodzy Bracia i Siostry!

Kościół, a zatem i Chrystus potrzebuje nie tylko osób duchownych i zakonnych, ale i wszystkich świeckich, by swoim życiem otrzymanym od Boga i naznaczonym Jego błogostawieństwem świadczyli o Emmanuelu i przyprowadzali innych do źródła życia szczęśliwego i wiecznego. Stąd obecny rok duszpasterski w Polsce będzie przebiegał w myśl wezwania, z jakim Jezus zwrócił się do swych uczniów: „Idźcie i głosście” (por. Mk 16,15). Potraktujcie to wezwanie jako skierowane również do siebie, stając się świadkami życia „z Chrystusem, w Chrystusie i przez Chrystusa”, poczynawszy od swych najbliższych.

Św. Augustyn mówił, że „Chrystus stworzył takie miejsce, w którym każdy człowiek może spotkać prawdziwe życie”. Miejcie ambicję, by takimi właśnie miejscami stawały się przede wszystkim Wasze wspólnoty rodzinne. Dlatego zaprosicie Świętą Rodzinę do swoich domów, a następnie okażcie gościnę Jezusowi oraz Maryi i Józefowi poprzez pamięć o ich obecności wśród Was i naśladowanie ich w waszym życiu małżeńskim i rodzinnym. Dbając o rozwój intelektualny i fizyczny Waszych dzieci, nie zaniedbujcie wychowania religijnego. Niech wrażliwość nie tylko w latach i mądrości u ludzi, ale także i u Boga, wzorem Jezusa!

Wszystkie życzenia, te zapisane i niewypowiedziane, łączę z serdeczną modlitwą, by się spełniły w życiu każdej i każdego z Was, w waszych wspólnotach rodzinnych i kościelnych. Zawierzam je Królowej Polski u progu jubileuszowego roku 300 lecia koronacji Jej jasnogórskiego wizerunku. „Z dawna Polski Tyś Królową, Maryjo, Ty za nami przemów słowo Maryjo!” „Niech łaska Twoja zawsze nam sprzyja, módl się za nami, Zdrowaś Maryja!”

Pozostaję z pasterskim błogostawieństwem dla Was na święta Bożego Narodzenia i cały Nowy Rok!

bp Wiesław Lechowicz

fot.T.Różycki

Dlaczego Syn Boży urodził się w stajni?

rozmowa świąteczna z ks. Pawłem Witkowskim, proboszczem parafii polskiej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Paryżu.

- Za chwilę zasiądziemy do Wigilii, złożymy sobie świąteczne życzenia i wyruszymy na Pasterkę. W Paryżu m.in. do najstarszej polskiej parafii we Francji, historycznego kościoła polskiego Wniebowzięcia NMP, nieopodal Placu Zgody... Concorde. Od września tego roku jest Ksiądz opiekunem tutejszej Wspólnoty, zastąpiwszy w tej postudze wieloletniego proboszcza, Ks. kan. Wacława Szuberta. Zaczniemy, zatem od podzielenia się optatkami i... życzeń skierowanych do Parafian - Czytelników i w ogóle wszystkich Polaków, którzy trafią tu, kiedy zabrzmi gromkie „Bóg się rodzi...”.
- Zapewne każdy z nas pragnie kochać i być kochanym, miłość jest nam potrzebna jak powietrze i pokarm. Miłość jest życiodajną siłą, ożywia jak deszcz spadający z nieba. Jeśli ktoś pragnie miłości, a Bóg jest Miłością, to życzyć Wszystkim Boga w sercu. Życzyć, aby Chrystus rodzący się, jako mała Dziecina odnowił w nas delikatność i czułość, z jaką powinniśmy traktować drugiego człowieka. Modlę się, aby Jezus rozpałił na nowo ogień miłości w naszych sercach, w naszej Wspólnocie parafialnej i we wszystkich naszych Rodzinach.

- Wróćmy teraz, choćby krótko, do... początku. Jaką drogę duszpasterską przebył Ksiądz Proboszcz, by trafić obecnie do świątyni w samym sercu Paryża, gdzie obok Zwiastowania Maryi Pannie - w głównym ołtarzu, odnajdziemy wizerunek jasnogórskiej Czarnej Madonny, polskich świętych, gdzie wierni przychodzą, by modlić się w swoim ojczystym języku, gdzie słowa kolędy: „Podnieś rękę, Boże Dziecię! Błogostaw Ojczyznę miłą! W dobrych radach, w

dobrym bycie wspieraj jej siłę swą siłą, Dom nasz i majątność całą i wszystkie wioski z miastami!” - brzmią w sposób szczególny?

- Moja droga życiowa związana jest z Matką Najświętszą Niepokalanie Poczętą, do której mam szczególne nabożeństwo. Przechodzę od św. Mikołaja biskupa, który jest patronem mojej rodzinnej parafii w Bączalu Dolnym na Podkarpaciu. Seminarium Duchowne ukończyłem pod bacznym okiem bł. Biskupa Józefa Sebastiana Pelczara i bł. Karoliny Kózki (patronów Diecezji Rzeszowskiej). Na mojej pierwszej parafii p.w. św. Michała Archanioła w Rzeszowie, rozumiałem jak wielkimi obrońcami są Archaniołowie i Aniołowie i pod ich opieką dotarłem do Francji, gdzie od września 2007 r. rozpocząłem pracę w parafii p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Dammarie Les Lys, podejmując krzyż nauki języka francuskiego i trud pracy misyjnej. Przez kolejne cztery lata zdobywałem doświadczenie ewangelizacyjne pracując w ekipie księży w Pôlle Missionaire de Fontainebleau, gdzie głównym patronem parafii jest św. Król Ludwik. Cztery ostatnie lata spędziłem w parafii polsko-francuskiej w Lyonie p.w. Trójcy Świętej. Obecnie pracuję pod płaszczykiem Matki Bożej Wniebowziętej w Paryżu.

- Księżu Pawle, zdążyłeś już wejść trochę i rozeznac to swoje nowe „powołanie” i dom. Co chciałby Ksiądz ze swojego doświadczenia, wrażliwości kapłańskiej i duchowości ofiarować, przekazać Parafianom w pierwszym odruchu serca?

- Często zastanawiamy się, dlaczego Syn Boży urodził się w stajni? Odpowiedź jest prosta, aby każdy mógł Go odwiedzić. Jezus chce być - dostępnym. Jak wiemy, przyszli do Niego królowie, mędrcy i prości pasterze. Kościół „na Concordzie” jest dla mnie stajenką, w której nadal mieszka Pan Jezus. Jako centralny kościół Emigracji Polskiej, powinien być miejscem modlitwy dla wielu, jakże różnych ludzi, z północy i południa Polski, ze Śląska, Pomorza, Podkarpacia... Starajmy się, aby nasz kościół był otwarty dla każdego. Niech będzie domem wiary, nadziei i miłości.

- Parafia to także Wspólnota odpowiedzialności za Dom Boży, żeby wszyscy czuli się w nim dobrze - jak we własnym domu, żeby czuli się współgospodarzami, dbającymi o naukę dzieci, o bezpieczeństwo, o czyste ściany, o wspólny śpiew, wspólne pielgrzymowanie, żeby mieli inicjatywę i cieszyli się wreszcie ze wspólnego obcowania, wspólnych osiągnięć. Jaką wizję wspólnotowości chciałby Ksiądz proponować, realizować, na kogo czeka, na kim chciałby się oprzeć, na co liczyć?

foto: T. Różniński

- Jak można to zauważyć, wraz ze współpracownikami kontynuujemy dzieło parafialne, kierując się słowami Pana Jezusa:

- „Będziesz miłował Pana, Boga swego, całym swoim sercem, całą swoją duszą, całym swoim umysłem i całą swoją mocą. Będziesz miłował swego bliźniego jak siebie samego” (Mk 12, 30-31).

- „Idźcie, więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28, 19-20).

Z tych dwóch tekstów wypowiedzianych przez Pana Jezusa możemy odczytać pięć ważnych pojęć, które jak promienie oświetlają naszą drogę, tworząc wizję: Adoracja, Wspólnota, Formacja, Służba, Ewangelizacja. Sam Chrystus daje nam wizję, a Papież Franciszek zachęca, aby motywowani miłością głosić Dobrą Nowinę każdemu człowiekowi.

- Księżu Pawle, kościół polski to nie tylko tradycja, pewna utarta obrzędowość, pewna „rutyna”. Ewoluuje nasze życie, zwłaszcza tu, na emigracji, przychodzą nowe pokolenia. To rodzi nowe potrzeby i wyzwania, parafia - siłą rzeczy - staje się wspólnotą wspólnot, gdzie mieszkań wiele, by każdy znajdował tu swoje miejsce, swoją drogę do dzisiejszego Betlejem. Jakie z nich chciałbyś widzieć, zbudować Ksiądz Proboszcz u siebie?

- Bardzo mi się podoba stwierdzenie „Parafia - wspólnota wspólnot”. Formacja dorosłych w atmosferze życia braterskiego, otwartego na ewangelizację, staje się głównym elementem wizji, jaką noszę w swoim sercu. Modlmy się, aby Duch Święty prowadził naszą parafię według swojej woli. □

Paweł Osikowski

Dzielić razem z nami nasz ludzki los *ciąg dalszy ze str. 5*
A kiedy na tej drodze niedomagamy albo upadamy dodaje nam sił i nas z naszych upadków podnosi.

Doskonale rozumiejąc człowieka, którego stworzył i którym sam się stał z wielką serdecznością, troską i miłością mówi do każdego z nas: „Narodziłem się nagi, abys Ty potrafił wyrzekać się samego siebie. Narodziłem się ubogi, abys Ty mógł uznać Mnie za jedynę bogactwo.

Narodziłem się w stajni, abys Ty nauczył się uświęcać każde miejsce. Narodziłem się bezsilny, abys Ty nigdy się Mnie nie lękał.

Narodziłem się z miłości, abys Ty nigdy nie zwątpił w Moją miłość.

Narodziłem się w nocy, abys Ty uwierzył, iż mogę rozjaśnić każdą rzeczywistość spowitą ciemnością.

Narodziłem się w ludzkiej postaci, abys Ty nigdy nie wstydził się być sobą.

Narodziłem się, jako człowiek, abys Ty mógł się stać synem Bożym. Narodziłem się prześladowany od początku, abys Ty nauczył się przyjmować wszelkie trudności.

Narodziłem się w prostocie, abys Ty nie był wewnętrznie zagmatwany. Narodziłem się w Twoim ludzkim życiu, aby wszystkich ludzi zaprowadzić do domu Cjca.” (Lambert Noben).

ks. dr Krzysztof Koprowski

KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA

PROPONUJE: MDZ

Poziomo: A-1. Kościelna mównica dawniej zwana kazalnica. A-10. Lecznicza tabletki. B-6. Znak Zw. Polaków w Niemczech. C-1. Stos /kopa/ słomy lub siana. C-10. Wraz z Baltazarem i Kacprem złożył dary Jezusowi. E-1. Odmiana bajki. E-13. Rzeka w północnej Słowacji, w dorzeczu Dunaju. G-1. Rzeka, stanowiąca jedno z ujściowych ramion Wisły. G-13. Duży w kinie. I-1. Prawnik świadczący pomoc prawną. I-13. Drewniany uchwyt łopaty, siekiery. K-1. Miejsce narodzenia Jezusa. K-12. Parzysty znak graficzny w postaci łuków lub klamer zwróconych w przeciwne strony. L-8. Wpisywane do uczniowskiego dzienniczka. Ł-1. Przekaz, przewożenie. Ł-12. Robotnik zajmujący się pitowaniem kłód drzewa za pomocą ręcznej piły.

Pionowo: 1-I. Urządzenie wykonujące automatycznie pewne zadania. 2-A. Bogarodzica. 3-I. W oponie. 4-A. Adwokat w sądzie. 5-G. Szlak górski biegnący w poprzek zbocza góry lub ściany skalnej. 6-A. Gatunek papugi. 8-A. Panegiryk, hymn pochwalny /np.:„... do młodości / . 8-K. Parkan z cegły. 10-A. Budynek mieszkalny. 10-K. Apostoł i jeden z Ewangelistów. 12-K. Używany przy nitowaniu. 13-A. ... doświadczenie, czyli: praktyczna wiedza nabyta w ciągu wielu lat życia. 14-G. Szkoda moralna, fizyczna lub materialna wyrządzona komuś. 15-A. Składnik herbaty. 16-E. Osoba dokonująca kradzieży w budynkach pod nieobecność ich właścicieli. 17-A. Rodzaj włóknistej tkaniny /jak miasto we Włoszech/. □

Litery z pól oznaczonych gwiazdką czytane rzędami utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr38/2016: „Rzeczpospolita Polska”.

Poziomo: silos, pomidory, tornado, rólka, regaty, rencistka, tkacz, kwadra, grzech, tykwa, wizytator, oprawa, Ypres, arlekin, przystań, agawa.

Pionowo: strateg, raper, lalkarz, czesany, starzec, chwast, trencz, Poznań, paliwo, situla, postęp, optyka, mirakl, wityryna, dogmaty, Dakarka, retor, ataksja. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Legia awansowała z 3 miejsca w grupie LM do gry w 1/16 Ligi Europy. W decydującym meczu pokonali 1:0 Sporting Lizbona. Do szatni Legii po wygranej przyszedł prezydent Duda i śpiewał z piłkarzami. Ciekawe, co na to powiedzą w jego rodzinnym Krakowie?

☺ Przeciwnikiem Legii w 1/16 LE będzie Ajax Amsterdam. Pierwszy mecz odbędzie się 16 lutego w Warszawie.

☺ 19 kolejka ekstraklasy. Wisła zremisowała z Cracovią 1:1. Górnik Łęczna – Termalica Nieciecza 3:0, Lechia – Śląsk 3:0, Pogoń – Zagłębie Lubin 1:1, Wisła Płock – Ruch 4:3, Piast Gliwice – Legia 1:5, Lech – Korona 1:0, Arka – Jagiellonia 2:3. Na czele tabeli Jagiellonia i Lechia po 39 pkt. i Legia (32).

☺ Kawęcki zdobył złoty medal mistrzostw

świata na krótkim basenie na dystansie 200 m stylem grzbietowym. Na mistrzostwach w Windsor na podium stanął także Wojdak, który był trzeci na 1500 m kraulem.

☺ W pierwszym konkursie PŚ w skokach narciarskich w norweskim Lillehammer Stoch zajął 4 miejsce, a Kot był 5. Poza zasięgiem rywali okazał się Słoweniec Prevc. W drugim konkursie Polacy zaliczyli jednak dublet. Konkurs wygrał Stoch, przed Kotem.

☺ Polskie panczenistki stanęły na podium zawodów PŚ w wyścigu drużynowym. W Heerenveen zajęły 3 miejsce. A Waś zajął 2 miejsce w wyścigu na 500 metrów.

☺ Kowalczyk wygrała bieg na 10 km techniką klasyczną, w zawodach Pucharu Kontynentalnego we włoskim Valdidentro.

☺ Kajetanowicz z pilotem Baranem (Ford Fiesta R5) wygrali rozegrany w Warszawie Rajd Barbórka.

☺ Szczypiorniści Vive Tauron Kielce wygrali 26:23 z Wisłą Płock w „mecz na szczycie” ekstraklasy piłkarzy ręcznych.

☺ „Diabło» Włodarczyk pokonał Niemca Hartha na gali „Królowie Nokautu» we Wrocławiu.

☺ Ziobro zajął 8 miejsce w zawodach Pucharu Kontynentalnego w skokach narciarskich w norweskim Vikersund.

☺ Podczas turnieju Euro Ice Hockey Challenge w Gdańsku reprezentacje Polski, Kazachstanu, Ukrainy i Korei Południowej grały o Puchar im. Prezydenta L. Kaczyńskiego. □

Petit Papa Noël

Quand tu descendras du ciel...

Un étranger qui choisit de s'installer en France doit aussi adopter les us et coutumes de son pays d'accueil. Pour éclairer les Polonais fraîchement arrivés dans l'Hexagone, voici quelques informations sur les traditions françaises de Noël.

Avant tout, pourquoi Noël s'appelle-t-il ainsi dans la langue de Molière ? À l'origine, il y a « dies Natalis Domini » en latin (traduit directement par « dzień Bożego Narodzenia » ou « Boże Narodzenie » tout court dans la langue de Mickiewicz), c'est-à-dire « jour de la nativité du Seigneur ». Ensuite, « natalis dies » se raccourcit en « natalis ». Et, de substantivation en lénition, d'amuïssement en dissimilation, nous aboutissons à l'actuel « Noël », passé par « natale », « nadal », « nathal », « naal », « nael » et « noel ». Le terme de « Noel » existe déjà au XIIe siècle et c'est au XVIIIe siècle que le tréma se fixe pour marquer la diérèse faisant prononcer le o et le e d'une manière distincte.

Autrefois, il y a encore quelques décennies, on allait à la messe de Minuit qui était célébrée à... minuit, comme son nom l'indique. Il y avait même trois messes – usage établi au VIIe siècle – qui, au XIXe siècle, étaient célébrées à la suite. Avant la messe de Minuit, on prenait un repas maigre, composé de légumes et de poissons, après une journée de jeûne. Ce n'est qu'au retour de l'église que l'on mangeait « gras », c'est-à-dire que l'on faisait le réveillon à proprement parlé. Maintenant, la messe de minuit ne s'appelle plus que « messe de la nuit » et n'est plus célébrée à minuit mais avant, plus tôt en soirée, parfois même en toute fin d'après-midi, à 18 h 30. Dans ce cas, si tôt, on y perd en qualité avec la disparition de la veillée de Noël. Le réveillon devient alors un simple dîner pris à une heure un peu plus tardive – au retour de la messe pour ceux qui y vont encore. C'est le signe de la paganisation de la société et de ses traditions. On voit aussi manger « gras » avant d'aller à la messe de la nuit. Le relativisme a désormais tout mis sens dessus dessous. Est-ce encore la tradition ? Oui, selon les journaux et les magazines qui proposent des menus ou des plats « traditionnels », parfois « revisités », pour un Noël « magique » ou « féerique ». On y trouve force foie gras, huîtres, Saint-Jacques, boudin blanc, saumon, dinde, chapon, farce aux marrons, bûche « traditionnelle », vin, champagne, chocolat – de quoi attraper une indigestion rien qu'en lisant !

En Provence, la tradition est encore très présente, notamment avec ses santons, célèbres dans le monde entier. Ils caractérisent des habitants qui se rendent à la crèche. On y trouve tous les métiers traditionnels et toutes les personnalités qui font la vie d'un village provençal. À la veillée de Noël, on sert le « gros souper » composé de sept plats maigres – sept comme les sept douleurs de la Vierge Marie –, où l'on trouve des légumes comme le céleri, la carde ou les épinards, des poissons comme la morue. Le dîner est servi sur une table recouverte de trois nappes blanches – une pour chacun des trois repas qui vont

Chalet crèche de Noël par les santonniers de la ville d'Aix-en-Provence

se succéder. Sur la table, on dispose du blé germé à la Sainte-Barbe dans trois coupelles, ainsi que trois bougies, et on dresse un couvert en plus, celui du pauvre. Au retour de la messe, on mange les treize desserts – treize pour rappeler le Christ et les douze apôtres à la Cène. Ils se composent d'un choix de fruits frais (pommes, poires, raisins, melons, mandarines, oranges), de pâte de coing ou de fruits confits, de fougasse (ou pompe) à l'huile d'olive, de nougat blanc et noir, de bugnes ou d'oreillettes, de dattes (symbolisant l'Orient d'où le Christ est originaire), sans oublier les quatre mendiants – des fruits secs représentant les quatre ordres religieux mendiants : noix pour les augustins, figues sèches pour les franciscains, raisins secs pour les dominicains et amandes pour les carmélites.

Le Père Noël, c'est saint Nicolas – encore très présent notamment en Alsace et en Lorraine, accompagné du Père Fouettard, le 6 décembre –, travesti à son image par Coca-Cola pour mieux vendre sa boisson. Il vient dans la nuit du 24 au 25 décembre, par la cheminée, pour déposer les cadeaux au pied du sapin. Les chants de Noël français sont peu nombreux par rapport aux « kolędy » polonais. « Les anges de nos campagnes » ou « Il est né le divin Enfant » sont des tubes incontestables avec « Douce Nuit » d'origine allemande ou « Ô peuple fidèle » d'origine anglaise, chanté de préférence en latin (« Adeste Fideles »). Les autres sont tombés dans l'oubli, assourdis par « Petit Papa Noël » de Tino Rossi ou par l'horrible « Jingle bells » américain – « Vive le vent » en français – qu'on nous sert sans discontinuer dans tous les centres commerciaux, sous toutes les latitudes.

Le sapin de Noël nous vient de l'Alsace du XVIe siècle et les boules de Noël de Moselle, créées en 1858 à Meisenthal pour pallier le manque de pommes qu'on accrochait auparavant au sapin. Quant à la bûche de Noël, pâtisserie en forme de gâteau roulé et décoré, elle symbolise la bûche que l'on mettait autrefois dans la cheminée et qui devait tenir plusieurs jours. Les calendriers et les couronnes de l'Avent, adoptés partout, ainsi que les marchés de Noël qui se tiennent pendant l'Avent, sont d'origine allemande, tandis que la crèche, représentation de la Nativité que l'on fait remonter à saint François d'Assise, disparaît des lieux publics. On fait de moins en moins de place à notre Seigneur. □

Bank Pekao wraca w polskie ręce!

PZU i Polski Fundusz Rozwoju podpisały umowę z UniCredit dotyczącą kupna 32,8 procent akcji banku Pekao S.A. za łączną kwotę 10,6 mld złotych – poinformowała spółka.

Wicepremier Mateusz Morawiecki uważa, że polski kapitał w Pekao „wzmocni stabilność krajowego sektora bankowego”.

Nabycie akcji Pekao jest zgodne ze strategią PZU do 2020 r., która zakłada stworzenie grupy bankowej posiadającej aktywa w wysokości co najmniej 140 mld zł.

PZU i PFR będą współpracować w celu

zapewnienia efektywnej realizacji strategii rozwoju Pekao, utrzymując aktualny profil niskiego ryzyka banku, solidny poziom rentowności oraz stabilną politykę długoterminową w zakresie wypłat dywidendy z zysku – poinformowało PZU. Polski Fundusz Rozwoju spodziewa się uzyskania zwrotu z inwestycji w Pekao na poziomie powyżej 10% w stosunku rocznym. □

Neukomm i Chopin

W liście do swego ukochanego mistrza Józefa Elsnera (lipiec 1846) Chopin pisze, odnośnie Konserwatorium paryskiego „... panuje tutaj duch wrogości, który prócz nieboszczyków nie bardzo lubi egzekwować wielkie dzieła: dlatego ani Mendelssohna, ani Schneidera, ani Spohra, ani Neukomma, ani Pana nie usłyszymy”.

Z niezrozumiałych powodów wydawcy francuscy tego listu (pisanego po polsku) pominęli nazwiska dwóch kompozytorów wymienionych przez Chopina. Chodzi o Spohra, a zwłaszcza o Neukomma - wielkich muzyków odrzuconych przez Konserwatorium.

Stigismund Ritter von Neukomm, dziś prawie zupełnie zapomniany, był w swojej epoce wielkością muzycznej Europy. Jednym z powodów, aby go dzisiaj przypomnieć był podziw jaki żywili nawzajem dla siebie dwaj artyści, jak o tym świadczą dzieła dedykowane „Pamięci naszego przyjaciela Fryderyka Chopina” przez Neukomma. Dzieło prawie nieznanne, skomponowane w Salzburgu, 26 grudnia 1849, a wykonane publicznie po raz pierwszy dopiero dwa miesiące temu (30 października 2016), w rocznicę pogrzebu Chopina w paryskim kościele Madeleine - zostało niedawno przeze mnie odkryte. (*)

Austriak rodem z Salzburga, Neukomm „był uważany za jednego z najlepszych organistów swoich czasów” (Fetis). Zaczawszy grać w wieku 7 lat, został organistą tytularnym, nie mając jeszcze lat 16, w kościele uniwersyteckim w Salzburgu, był uczniem Michela Haydna, a później, od 1797 roku, w Wiedniu, Józefa Haydna, „który kochał ojcowską miłością” swego najlepszego ucznia (list Chopina z Eymburga 19(10) sierpnia 1848). Po Wiedniu spędza pewien czas w Rosji i w Niemczech, następnie, po powrocie do Wiednia, składa wizytę Józefowi Haydnowi - na krótko przed jego śmiercią w 1808 roku. Udaje się następnie do Montbeliard (posiadłość króla Wirtembergii) przejeżdżając przez Monachium, Augsburg i Bazyleę, i począwszy od 1809 odnajdujemy go w Paryżu, który Napoleon uczynił muzyczną stolicą Europy.

Jego debiut paryski, a zwłaszcza wejście w świat i późniejsza sława, przypominają paryskie koleje Chopina, w tej mierze, że obaj byli protegowani przez tę samą osobę. Księżnej de Vaudemont (która dwadzieścia lat później wprowadziła Chopina na salony paryskie) zawdzięczał Neukomm znajomość z Talley-

randem. Został tytularnym muzykiem księcia i w 1814 roku towarzyszył mu na Kongres Wiedeński. Z tej okazji rozbitła jego światowa sława. W istocie, 21 stycznia 1815 roku w katedrze Świętego Stefana, jego wielkie Requiem en ut mineur było śpiewane przez ponad trzystu śpiewaków zgrupowanych w dwóch chórach. Celebracja odbyła się w obecności cesarza, królów, księżąt i wielkich tego świata, przedstawiciele wszystkich narodów zgromadzonej na Kongresie Wiedeńskim. Uroczystość celem uczczenia rocznicy śmierci króla Ludwika XVI została zorganizowana z inicjatywy księcia Talleylanda. Ludwik XVIII obdarzył kompozytora szlachectwem i mianował kawalerem orderu Legii Honorowej.

W rezultacie Talleyrand został jego oddanym przyjacielem, w którego pałacu Valancay, niedaleko Paryża, Neukomm znajdował przez 20 lat wikt i opierunek „co mu nie przeszkadzało odbywać w tym czasie najrozmaitszych podróży. Pałac księcia był miejscem spotkań wszystkich ówczesnych znakomitości.” Przypisywano mu czasami i rolę tajnego agenta w służbie Talleyranda.

Sam Neukomm przyznawał, że jest wielkim podróżnikiem, niemniej przez całe życie „komponował w Valancay z nieustającym uporem wielką ilość dzieł religijnych, pomimo swych powtarzanych wyjazdów”, z których jeden zamienił się w wieloletni pobyt w Brazylii.

Ostatnich dziesięć lat życia dzielił między Londynem, Niemcami i Paryżem zawadzając czasami o Konstantynopol.

Od dwudziestego szóstego roku życia notował regularnie swoje opusy w katalogu, który 3 kwietnia 1858, dnia jego zgonu, liczył ponad 2000 pozycji. Większość tych dzieł jest dzisiaj zapomnianych.

Kiedy w 1830 roku książę został mianowany ambasadorem Francji w Anglii, jego tytularny kompozytor towarzyszył mu w Londynie. „Moje oratoria, jak również inne z moich głównych dzieł były wykonywane na wszystkich wielkich uroczystościach muzycznych w Anglii, Irlandii i Szkocji” napisał

Neukomm w pamiętnikach, co potwierdza Chopin w cytowanym liście do Elsnera.

(Tam) „Kraj także (...), w którym często takie oratoria dają, i który tylko dla takich dzieł ma szacunek, gdzie tysiąc śpiewaków łatwo zebrać ku temu celowi, gdzie Neukomm i Mendelssohn więcej znani jak Adam albo Halevy – Anglia pewno także chwyci się Pańskiego dzieła”, i Chopin dodaje: „w Birmingham, w (...) sali umyślnie na takie rzeczy zbudowanej, (...) kilka lat temu Neukomm kazał najogromniejsze postawić organy”.

Nic dziwnego, że przybywając do Anglii w 1848 roku, Chopin borykający się wówczas z trudnościami finansowymi, obawiał się konkurencji słynnego organisty i wyrażał nadzieję, że Neukomm nie zaszkodzi jego interesom podczas koncertu w Manchesterze (sierpień 1848): „Obiecałem być 28 sierpnia w Manchesterze, by grać na koncercie za 60 funtów. Jest tam Neukomm – i przypuszczając, że nie będzie mi improwizował tego samego dnia, liczę, że zarobię te 60 funtów.”

Na szczęście Neukomm wyjechał w przeddzień.

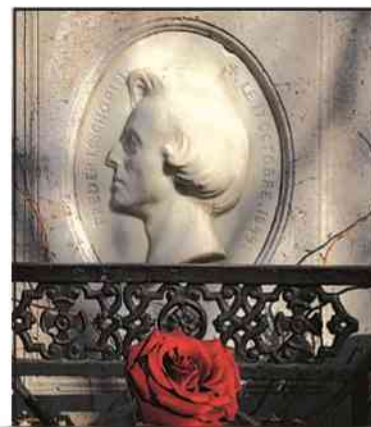
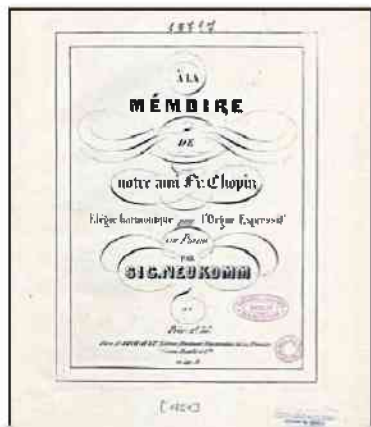
Po cóż miałby dedykować swój utwór kompozytorowi młodszemu o lat trzydzieści, jeżeli nie po to, aby wyrazić uznanie dla jego geniuszu?

Dzieło, które usłyszeliśmy tamtego wieczoru, było prezentowane jako pra-premiera światowa i odegrane na organach kościoła Madeleine w Paryżu przez Thomasa Tacqueta, zatytułowane „A la mémoire de notre ami Frédéric Chopin: élégie harmonique pour l'orgue expressif”, zostało wydane w Paryżu przez Richault prawdopodobnie w 1851 r., jak zaznaczył bibliotekarz berliński. Do dziś to dzieło pozostaje jeszcze nieznanne w Polsce, rodzinnym kraju Chopina. Nagranie będzie włączone do książki dźwiękowej „Przedpiekle sławy, rzecz o Chopinie” (lutym 2017). □

Maria Witt, Paryż, październik 2016
(red. P. Witt)

* To Ludwik XVI... naprowadził mnie na ślad Neukomma, jego Requiem było wykonane na początku br. w Wersalu, podczas obchodów dwustulecia pogrzebu królewskiego, który uczcił a posteriori Ludwika XVI i Marie-Antoinette.

Cytaty listów: w „Korespondencja Fryderyka Chopina”, B.E. Sydow. Warszawa 1955, „Correspondence de Frédéric Chopin”, Richard Masse éd. Paris 1981.

Prośba o pomoc dla Dawida Teśluka chorego na mukowiscydozę

Wigilijny gest serca...

Zwracamy się do wszystkich, którzy zechcieliby pomóc i wesprzeć finansowo w pokryciu wysokich kosztów leczenia i rehabilitacji Dawida Teśluka.

Dawid urodził się w 2002 roku, wiele razy przechodził zapalenie płuc i infekcje górnych dróg oddechowych, dopiero po wielu miesiącach badań i różnych opiniach lekarskich, w 2010 w Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie postawiono diagnozę: mukowiscydoza. Obecnie Dawid jest pod stałą opieką specjalistów, regularnie ma wykonywane wszystkie niezbędne badania. Codziennie musi wykonywać różne zabiegi i przyjmować wiele leków.

Podajemy numer konta fundacji Matio – Fundacja Pomocy Rodzinom i Chorym na Mukowiscydozę (<http://www.mukowiscydoza.pl/>), w której Dawid ma swoje subkonto. Darowizny zagraniczne (nr IBAN i Swift Fundacji). IBAN: PL36 1060 0076 0000 3200 0132 9248;

BIC/Swift: BPHKPLPK, z dopiskiem: „dla Dawida Teśluka”;

Dane odbiorcy: Fundacja MATIO, ul. Celna 6, 30-507 Kraków, Pologne. □

Ludzie z pustego miejsca

„Daj nam wiarę, że to ma sens./ Że nie trzeba żałować przyjaciół./ Że gdziekolwiek są dobrze im jest./ Bo są z nami, choć w innej postaci” – śpiewała Beata Rybotycka o pustych miejscach przy stole. Jakos tak smutno śpiewała.

Tak naprawdę puste miejsca wcale smutne nie są. Są pełne miłości i nadziei. Puste miejsce przy stole. Dla niespodziewanego gościa? Dla kogoś z rodziny, kto nie mógł dojechać? Dla tych, którzy odeszli? Oczywiście, również. Ale nie tylko. Puste miejsce przy stole jest dla wszystkich ludzi „z pustego miejsca”. Z „pustego miejsca” w sercu, które... zapętnili. Z „pustego miejsca” na dzielność, której akurat brakuje. A „przypadkowi” ludzie, podają rękę, prowadzą i pozwalają na oddech. Spokojniejszy. Pojawiają się nagle i wtedy, gdy są potrzebni. Ludzie z pustego miejsca. Przy stole, w życiu, w sytuacjach trudnych. Skąd się biorą? Pewnie są wystannikami od dobrego Pana, który chce pocieszyć i dać nadzieję. A chociaż czasem później znikną tak szybko, jak się pojawili, pamięta się o nich. Bo byli ważni. Są ważni. Człowiek z pustego miejsca pewnie nawet często nie wie, że jest tak potrzebny. Być może nie orien-

tuje się, że ma wielką misję do spełnienia, a w dodatku subtelnie ją spełnia. Robi swoje, mówi, co uważa. Jest. A swoją bliskością pomaga opanować lęk, niepewność i ból. A chociaż nie jest w stanie bólu zniszczyć – spojrzeniem, uściśnięciem ręki, zwykłym „trzymaj się”, neutralizuje skutki. Wspiera i działa jak najlepszy z możliwych – kompres z ludzkiego współczucia, wsparcia, obecności. Czasem pewnie zresztą sami bywaliśmy takimi „ludźmi z pustego miejsca”. Czy mieliśmy tego świadomość? Niekoniecznie. Zresztą to wcale nie jest potrzebne, by wiedzieć, by zdawać sobie sprawę z własnej roli. Może drugoplanowej, lecz jakże ważnej. Pewnie dopiero wtedy, gdy nam samym potrzebny jest konkretny człowiek, pomagający w konkretnej sytuacji, doceniamy relacje, ciepły uśmiech, spokój i wsparcie. Być może nawet dobro od osoby, która dotąd była nam nieznaną. Lub też znana była, lecz mocno niedoceniana. Człowiek z „pustego miejsca” często nie siedzi z nami przy wigilijnym stole. Jest skromny, jest daleko. Nie musi siedzieć. Przecież miejsce dla niego jest. W sercu i obok. Biały obrus też często nie dla niego. I kolędy nie usłyszysz, choć życzenia z głębi serca otrzyma. Może za czas jakiś, może na przyszłe Boże Narodzenie usiądzie jednak z nami przy stole. Wtedy puste miejsce zajmie ktoś zupełnie już inny. I my zajmiemy inne puste miejsce. □

Agata Puścikowska (Gość Niedzielny)

Wigilia

*Przyniosła biały obrus
Zaszeleściła siankiem
Na środek stołu wstawiła
Mały talerzyk z opłatkiem*

*Usiedli ojciec i matka
Reszta rodziny wokół
Malańką lżę zawiesiła
Ukradkiem w matczynym oku*

*Zapachniał barszczyk z uszkami
Kapusta, kutia i grzyby
Chałka i strucla z makiem
I misa wspaniałej ryby*

*Anioł też stanął przy stole
Najpierw zaśpiewał kolędę
Potem opłatkiem podzielił
Tych co tu dzisiaj nie będą*

*I popłynęły życzenia
Radości zdrowia i szczęścia
A słowa zawsze nigdy znowu
Topniały jak sopte lodu*

*Śpiewali też co sił o szopie
Pasterkach i Malusieńkim
Aż wreszcie dzieciakom dano
Prezenty spod choinki*

*Na koniec była pasterka
W kościele co pękł od tłoku
I między wszystkimi ludźmi
Znowu panował pokój*

Dacko, 24 grudnia

U stóp Proroka Eliasza w Muhraka

Miejsce Narodzenia Pana Jezusa

Pielgrzymka do Ziemi Świętej

ks. prał. Krystian Gawron

Polską Mi.ję Katolicką reprezentowało 36 pielgrzymów. List padowa pogodzie pisała: od 12-go do 22-go było ciepło i słonecznie. W rekolekcyjnej atmosferze chodziliśmy śladami Pana Jezusa, Świętej Rodziny i Apostołów.

Od razu spotkała nas miła niespodzianka: nasz autokar w barwach biało-czerwonych z pięknym godłem polskim zabrat nas z lotniska w Tel Avivie do Jaffy. Tam, stojąc przed obrazem Matki Bożej Częstochowskiej w kościele św. Piotra, poranną modlitwą zakończyliśmy «Apelem Jasnogórkim». Po śniadaniu minęliśmy nowoczesny Tel Aviv, by – udając za św. Piotrem – stanąć w Cezarei Nadmorskiej. To tutaj Piotr przyjął do Nowego Ludu Bożego rzymską rodzinę Korneliusza, boć bramą wybrania do Nowego Ludu nie było już obżęzanie, ale Sakrament Chrztu! Ziemska ojcowizna Pana Jezusa – Ziemia Święta – jest więc i naszą duchową ojczyzną. Echo 1050- rocznicy chrztu Polski dało nam pięknie znać o sobie. W Cezarei również św. Paweł spędził całe dwa lata i stąd odpułnął, by w Rzymie «stanąć przed Cezarem». Potem był Karmel z całym ciepłem swego piękna, zwłaszcza, że polski karmelita z wielką emfazą opowiadał nam o Eliaszu, o szkole prorockiej, szkaplerzu, Hajfie, i o wybitnych (dawnych i współczesnych) karmelitach. Wypatrywaliśmy stamtąd granic męczeńskiego Libanu.

Trzy noce spędziliśmy w Tyberiadzie wprost nad Jeziorem Genezaret. Z Ewangelią w rękę i głębokiej zadumie zwiedzaliśmy nazajutrz Kafarnaum – «Miasto Jezusa», gdzie dokonał najwięcej cudów, Górę Błogostawieństw, Tabghe (miejsce cudownego rozmnożenia chleba) i Kościół Prymatu. Obiad z «rybą św. Piotra» był znakomity. Pod wieczór długa przejażdżka po Jeziorze pozostanie wszystkim w pamięci: polska bandera, «Mazurek Dąbrowskiego», wygaszone silniki łodzi

i czytanie Ewangelii! Brzemienne cisza zadumy i modlitwy – to tak, jakby w łodzi (i z nami) był sam Pan Jezus. W Nazarecie spędziliśmy cały dzień. Siostra Franciszka i Siostra Urszula, z dwoma pracującymi tam Nazaretankami odnowiły swe śluby zakonne. Częsty okolicznik miejsca «tutaj» wybrzmiał przy Grocie Zwiastowania ze szczególną mocą: «Słowo tutaj stało się Ciałem!» Owszem, byliśmy w Seforis, gdzie dzieciństwo spędziła mała Maryja! Na koniec dnia – Kana Galilejska, gdzie cztery pary małżeńskie odnowiły przyrzeczenia ze ślubu. Wielkie wzruszenie, toast na miejscu. Wina zakupiliśmy całkiem sporo. A wieczorem «Sto lat», i coś w rodzaju przyjęcia weselnego. Atmosfera grupy – wyśmienita! Pobyt w Galilei zakończyliśmy uroczystą Mszą Świętą na Górze Tabor. Powtarzaliśmy za św. Piotrem: «Panie, dobrze nam tu być». Potem krótki stop w Nain, gdzie Pan Jezus wskrzesił młodzieńca. W Muhraka stanęliśmy do grupowego zdjęcia u stóp Wielkiego Eliasza, który tam stoczył zwycięski pojedynek z 450 prorokami Baala. Po drodze zatrzymaliśmy się w Jerycho – najstarszym mieście świata. Kolejną wyjechaliśmy do podnóża Góry Kuszenia, skąd rozpościerał się wspaniały widok na obiecaną «ziemię mlekiem i miodem płynącą». Mojżesz, który nie wszedł do Ziemi Obiecanej, miał podobny widok z Góry Nebo, która mieści się w Jordanii.

Wieczorem dojechaliśmy do Betlejem. Ucałowaliśmy miejsca narodzenia Mesjasza. Na Polu Pasterzy, po Mszy Świętej, mieliśmy «pielgrzymkową wigilię» dzielenia się chlebem i życzeniami. A polskie kolędy śpiewaliśmy tam wyjątkowo głośno i

Pomnik polskiego żołnierza w Tyberiadzie

Kana – Odnowienie przyrzeczeń Sakramentu Małżeństwa

W todzi na Jeziorze Genezaret

Nad Jordanem - odnowienie przyrzeczeń Chrztu św.

bardzo szczerze. Grota Mleczna, skąd św. Józef - w nocy i w pośpiechu zabrał Matkę z Dzieciątkiem by przed siepaczami Heroda «uchodzić do Egiptu» - była dla nas, emigrantów, jeszcze jednym wyjątkowym zbliżeniem do Świętej Rodziny. Udaliśmy się także do Hebronu. Stanęliśmy przy dębim Mamre, gdzie Abraham, za okazaną gościnę wystąpił Bogu, otrzymał zapewnienie że otrzyma potomstwo. I otrzymał! W Ein Karem nawiedziliśmy dom Zachariasza, gdzie pokazują miejsce urodzenia św. Jana Chrzciciela i dom św. Elżbiety. W pierwszym odmówiliśmy z polskich tablic «Benedictus», a w drugim - «Magnificat». W Yad Vashem, gdzie pośród 22 tysięcy zasadzonych drzew «sprawiedliwych pośród narodów» aż 6 tysięcy zasadzili Polacy. Głębokie przeżycia dały nam zwłaszcza: muzeum męczeństwa żydowskich dzieci, pomnik Janusza Korczaka i pomnik powstania w Getcie Warszawskim.

Następnego dnia w Betanii weszliśmy do Grobu Łazarza. Przewodnik parafrazował wołanie Pana Jezusa «Łazarzu wyjdź z grobu», wymieniając - ku ucieście wszystkich - imiona poszczególnych pielgrzymów. Razem z Marią i Martą, w szczególny sposób wyznawaliśmy tam naszą wiarę w zmartwychwstanie! W drodze nad Morze Martwe zatrzymaliśmy się na Pustyni Judzkiej, gdzie odczytaliśmy Ewangelię o Dobrym Samarytaninie i o kuszeniu Pana Jezusa. Pragnienie «zobaczenia Jezusa» odżyło w nas przy «Drzewie Zacheusza» w Jerycho. Nad Jordanem odnowiliśmy osobiście przyrzeczenia Chrztu Świętego. Potem było już Qumran - wspaniałe wykopaliska z lat 50-tych XX wieku! Obiad był na miejscu. Kąpiel w Morzu Martwym trwała aż do wieczora!

Finał Pielgrzymki przypadał na Jerozolimę. W niedzielę Chrystusa Króla sprawowaliśmy Mszę Świętą w Bazylice Zmartwychwstania! Podczas liturgii - w łączności z Kościołem w Polsce - odmówiliśmy akt poświęcenia naszej Ojczyzny Chry-

stusowi Królowi! Poszliśmy do Muru Płaczu, do kościołów św. Anny, biczowania, Lithostrotos z Ecce Homo. Drogę Krzyżową zakończyliśmy na Górze Golgoty. Niezapomnianym przeżyciem dla każdego było ucałowanie miejsca, gdzie tępna stawiany Krzyż z Ciałem Zbawiciela! Grób Pański był (i jest nadal) w trakcie prac konserwatorskich. Niemniej każdy z nas tam wszedł, żeby choć przez moment uświadomić sobie, że to właśnie tutaj przebywał Pan Jezus trzy dni w grobie i stąd powstał z martwych! Ten dzień dał się wszystkim mocno we znaki sporym zmęczeniem! Entuzjazm tałodził jednak wszystko. Oczywiście, byliśmy na dziedzińcu Annasza (w dzielnicy Ormian) przy drzewie do którego doprowadzono Pana Jezusa z pojmania w Ogrójcu. Z czią nawiedziliśmy Wieczernik: miejsce Zestania Ducha Świętego. Udało nam się wyjątkowo, bo przez dłuższy czas byliśmy tam sami i spokojnie mogliśmy odczytać Pismo Święte o ustanowieniu tam trzech sakramentów: Eucharystii, Kapaństwa i Pokuty. W kościele obok «ad cenaculum», ksiądz Roman Domagała obchodził 35 rocznicę swoich święceń kapańskich! W kościele św. Piotra Gallicantu (od piania koguta) modliliśmy się za chrześcijan prześladowanych i za uchodźców. Ostatnim akcentem było nawiedzenie Góry Wniebowstąpienia, Eolona z «Pater Noster» (także po polsku), kościoła w kształcie tzy, gdzie Pan Jezus płakał nad Jerusalem, «że nie poznało czasu nawiedzenia swego». Ogród Oliwny z Bazyliką Narodów, Gethsemani, i na koniec - pusty Grób Matki Bożej Wniebowziętej, w Dolinie Jozafata. Wszak właśnie tak kończy się konstytucja «Lumen Gentium» - Maryja idzie zawsze przed nami w pielgrzymce wiary. Takim też akcentem dobiegło końca nasze święte pielgrzymowanie. Pielgrzymka do Ziemi Świętej to poniekąd «Pięta Ewangelia», którą każdy wierzący powinien «przeczytać». □

Bazylika Zwiastowania - „Słowa i obraz z „Pieśnią”

Radość Pielgrzymów

Historia Kresów

96- rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, Stowarzyszenie „Kresy we Francji” uczciło korfeben. ją historyczną zatyulowaną: „Ukraina i Polska – między wręgością i si. juszem. Próby poliizycznego ułożenia stosunków z Ukrainą: Piłsudski – Petlura”, zorganizowaną 20- listę pada w Centrum Dialogu Księżi Pallaotyńów w Paryżu.

Zaproszeni z Warszawy wykładowcy, prof. Grzegorz Nowik i ptk Tadeusz Krząstek, podzieli się z licznie przybyłą Polonią paryską, swoją wiedzą o trudnych stosunkach polsko-ukraińskich w latach 20-tych.

Jako członkowie Stowarzyszenia „Kresy we Francji”, uczestniczyliśmy już w poprzednich prezentacjach tej tematyki - w Bibliotece Polskiej oraz w Instytucie Kultury Ukraińskiej w Paryżu. Wystąpienia prelegentów były opracowane historycznie w sposób, który skłonił nas do własnych poszukiwań i ponownego potraktowania tej kwestii historycznej.

Prof. Nowik, pracownik naukowy Muzeum Józefa Piłsudskiego, specjalista tego okresu historii Polski, podjął trudny temat stosunków polsko-ukraińskich okresu 20-lecia, szczególnie w kontekście zabiegania Ukraińców o własną państwowość. W tym względzie toczyły się rozmowy między Józefem Piłsudskim i Szymonem Petlurą oraz delegacją Ukraińców zabiegających o wsparcie strony polskiej a także ustalenie granic między oboma krajami.

Natomiast ptk Krząstek zaprezen-

tował „terytorialnie” walki o wspólną niepodległość. Ukazał, na mapach i archiwalnych zdjęciach, strategię wojsk obu stron i wyjaśniał zabiegi poszczególnych formacji odpierających militarne ataki sowiektów. Prelegent przywiózł i pokazał zebranym unikalny film „Trudne Braterstwo”, ukazujący autentyczne spotkania i rozmowy Piłsudskiego i Petlury, debaty na temat strategii odzyskania wolności obu narodów. Petlura, który, ze względu na swój stosunek do sowiektów, musiał w ostatnim okresie swego życia schronić się wraz z rodziną w Paryżu, gdzie był śledzony i został w końcu zamordowany z polecenia NKWD.

Po wykładach i prezentacji wizualnej, wywiązała się dyskusja, chociaż słuchacze chcieli też porozmawiać indywidualnie z prelegentami. Okazją do tego stał się koktajl, a wcześniej i zakup książek oraz płyt CD, które nasi goście przywieźli ze sobą. Na zakończenie spotkania wszyscy odśpiewaliśmy „Pieśń Konfederatów Barskich”.

Paryskie spotkania z naszymi warszawskimi gośćmi nie skończyły się na niedzielnej konferencji, gdyż - jak zwykle, w poniedziałek - członkowie Stowarzy-

szczenia zorganizowali specjalne jego zebranie z wykładowcami, aby dłużej móc jeszcze dyskutować poruszone dzień wcześniej kwestie. A wszystko przy podwieczorku z polsko-francuskimi specjalami, przygotowanym przez część naszych koleżanek.

Jeszcze trwała zagorzata dyskusja, kiedy pochyliłiśmy się ponownie nad przywiezioną z Polski ciekawą literaturą przedmiotu. Odbyla się też wymiana pamiętek i wręczenie naszym wykładowcom, przygotowanych dla nich przez organizatorów Konferencji, Albumów dotyczących emigracyjnego życia Polaków we Francji.

Rozstaliśmy się w serdecznej atmosferze z myślą o wyjeździe następnego dnia do Montrésor, wraz z naszym konferencyjnym prelegentem, panem Grzegorzem Nowikiem, by złożyć wizytę pani Marii Reyowej - członkowi honorowemu Stowarzyszenia oraz pani Elżbiecie Cromnickiej. I tak, 10-cioosobowa delegacja wyjechała trzema samochodami, w podróż nad Loarę.

Pani Maria Rey przyjęła nas z kresową gościnnością, dzięki czemu i tu też kontynuowaliśmy naszą debatę o stosunkach polsko-ukraińskich z lat 20-tych, ale i chętnie słuchano relacji z niedawnej podróży na Ukrainę profesora i prezesa naszego Stowarzyszenia. Nie zapomnieliśmy w końcu obdarować gościnnych gospodarzy „kresową” literaturą... na długie zimowe wieczory. □

Krystyna Orłowicz

Jasełka i Gwiazdka w Argenteuil

Szkola Polska im. Marii Curie-Skłodowskiej w Argenteuil oraz Rada Paro fialna przykościel. św. Bernadetty serdecznie za. prasza ją na: Jasełka i Gwiazdkę szkolną

15 stycznia 2017 r. o godz. 15, w sali Jean Vilar, 9, Bd. Héloïse, w Argenteuil.

W programie: Jasełka w wykonaniu dzieci z grup katechetycznych; tańce folklorystyczne w wykonaniu dziecięcej grupy „Motylki”; przedstawienie gwiazdkowe w wykonaniu dzieci ze szkoły polskiej; występ zespołu „WICI”; loteria. Św. Mikołaj obdaruje wszystkie dzieci słodyczami a w barze będzie można nabyć polskie ciasta, pączki i napoje. e-mail: contact@polonia-argenteuil.com; www.polonia-argenteuil.com

Zapraszamy!

„My, Chryste, hufiec Twój...”

W tym roku mija 80 lat od przyjazdu pierwszego Chrystusowca na francuską ziemię.

Jak podają kroniki zgromadzenia, tuż przed wybuchem II wojny światowej, do Francji przybyli ks. Bronisław Kaczanowski SChr oraz bracia Andrzej Firc SChr i Paweł Kleinschmidt SChr.

Wojenna zawierucha spowodowała przerwę w napływie kolejnych duszpasterzy, dopiero po wojnie, lecz też z różnymi problemami, podejmowaliśmy pracę w różnych regionach Francji.

Nasza obecność i postęga najbardziej są widoczne w regionie paryskim i na północy kraju, choć także opieką duszpasterską ogarniamy Polonię zamieszkującą górnicze obszary nad Loarą, w Burgundii i w Lotaryngii oraz Polaków z Côte d'Or (Dijon) i z Côte d'Azur (Agay, Fréjus, Grimaud, Toulon).

Wspólne dziękczynienie Panu Bogu zanosiliśmy w niedzielę 18 września 2016 r. w kościele św. Józefa w Aulnay-sous-Bois, pod przewodnictwem Przełożonego Generalnego Towarzystwa Chrystusowego ks. Ryszarda Głowackiego i w obecności przełożonych prowincjalnych wszystkich zagranicznych placówek zgromadzenia, co opisał „Głos Katolicki” (ks. T. Mikulak – nr. 35, s. 16-17), „80 lat postęgiwania na francuskiej ziemi”.

Korzystając z obecności Ks. Przełożonego Generalnego SChr. i Księża Prowincjatów, postanowiliśmy zadać im kilka pytań dotyczących naszej postęgi, aby przybliżyć Czytelnikom naszego, emigracyjnego tygodnika jej różnorodność i bogactwo...

Ks. T. Mikulak. Chrystusowiec to kaptan lub brat zakonny dla Polonii Zagranicznej, czytamy w internetowym serwisie duszpasterstwa powołań księży i braci chrystusowców. Uważa się, że kilkanaście milionów Polaków i osób polskiego pochodzenia żyje w różnych krajach na całym świecie. Nasze zgromadzenie sprawuje nad nimi duchową opiekę. Czy ks. Generał mógłby przybliżyć Czytelnikom „GK” misję i postanowienie naszej wspólnoty?

Ks. Ryszard Głowacki: Źródło powstania Towarzystwa to troska Stugi Bożego kard. Augusta Hlonda o polskich emigrantów. Z wielu stron świata dochodziło do Niego wołanie o polskiego kaptana. Podejmował

więc szereg prób, by na to wołanie odpowiedzieć, co okazało się jednak mało skuteczne. W końcu zdecydował się założyć nowe zgromadzenie zakonne – naszą wspólnotę, Towarzystwo Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej, i wpisał w nasze Ustawy cel – troskę o polskich emigrantów. Powtarzamy sobie w Towarzystwie Jego słowa: „Na wychodźstwie polskie dusze giną!” Poprzez służbę naszym Braciom w różnych krajach, staramy się, by temu zaradzić.

– Jakie w tym jest zadanie Przełożonego Generalnego?

– Przełożony generalny jest przede wszystkim symbolem jedności i ciągłości zgromadzenia. Jest takie stare powiedzenie, które powtarzamy sobie, jako zakonnicy: „Dłużej klasztor niż przeora!” Jestem dziewiątym z kolei przełożonym generalnym wybranym na sześcioletnią kadencję. Po mnie przyjdą inni... Odwiedzając naszych współbraci, rozrzuconych po świecie, przypominam, że choć czasem są na pojedynczych placówkach, daleko od Ojczyzny, to jednak jest wiele spraw, które nas łączą... I tu znowu zacytuję naszego Założyciela, który do pierwszych chrystusowców, nie mogąc być często z nimi, mówił: „Między nami nie ma dali!” Również i ja często je powtarzam, dodając inne, inspirowane Modlitwą Arcykapłańską Chrystusa, słowa Założyciela: „Abyście byli jedno! (Un unum sitis)”, które są wypisane na jego pomniku stojącym przed naszym Domem Głównym w Poznaniu.

– Jesteśmy już po półmetku kadencji ks. Generała i o nieustannej aktualności słów kard. Hlonda – „Na wychodźstwie polskie dusze giną” nie trzeba nikogo przekonywać... Czy mógłby jednak ks. Generał odnieść się do tych słów w kontekście odwiedzanych polonijnych wspólnot i naszych współbraci na całym świecie?

– Powołałem się już wyżej na te słowa naszego Założyciela i po tych trzech latach, po odwiedzeniu wielu naszych współbraci rozsianych dośownie po całym świecie, mogę tylko potwierdzić, że nie straciły one nic ze swej aktualności! By to potwierdzić użyję jednak jeszcze innego argumentu:

odwiedzając parafie w Polsce, gdzie pracują chrystusowcy, nie spotkałem wspólnoty, w której nie byłoby takich, którzy mają bliskich na emigracji. Czy trzeba jeszcze coś dodawać?

– Wiadomo, że nasze duchowe towarzyszenie wychodźstwu jest różnorodne... albowiem w różnych zakątkach świata pełnimy misję zgromadzenia, spotykamy się z rodakami, próbując rozbudzać i umacniać ich wiarę, by nie zagubili się na obczyźnie. W naszym jubileuszowym dziękczynieniu uczestniczą przełożeni wszystkich zagranicznych prowincji zgromadzenia, których też będę zachęcać do podzielenia się swoimi specyficznymi doświadczeniami, w zależności od kraju postęgiwania. Księżę Generale, zanim oddamy im głos, poproszę o kilka słów na temat tej różnorodności...

– To właśnie w naszym Towarzystwie jest piękne! Różnorodność! Szansa poznania innej kultury, języka, innych ludzi. To daje niesamowite szanse osobistego rozwoju. Sam tego doświadczyłem, bo prawie trzydzieści lat spędziłem w Niemczech, jako duszpasterz emigracyjny i za każdą, czasem trudną, nie przeczę, chwilę, dziękuję Bogu. Mając to na uwadze, pozwolę sobie na apel do młodych ludzi, którzy chcą służyć Chrystusowi, jako kaptani, czy bracia zakonni – zapraszam do Poznania, do zostania Chrystusowcem! Naprawdę warto! □

rozmawiał ks. Tomasz Mikulak SChr

Pielgrzymka Fundacji Jana Pawła II

Czesław Noster

W pielgrzymce z okazji 35-lecia Fundacji Jana Pawła II do Rzymu, zorganizowanej przez Paryskie Koło Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II, w dniach od 1 do 25 października 2016, wzięły udział 33 osoby, a wśród nich ks. Bogusław Brzys - rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji.

Bardzo bogaty i urozmaicony program, opracowany przez panie: Christiane Rogowski i Christiane Tomkiewicz, obejmował: Asyż, Rawennę, Loreto, Lanciano, San Giovanni Rotondo, Monte Sant'Angelo, Manoppello, San Clemente a Casauria, Mentorellę i oczywiście Wieczne Miasto - z uczestnictwem w uroczystych obchodach 35 rocznicy naszej Fundacji.

Obchody 35-lecia Fundacji JP 2 w Watykanie rozpoczęły się 21 października 2016 roku, w przeddzień liturgicznego wspomnienia Świętego Jana Pawła II. Na jubileusz przybyło około 500 osób z całego świata. Wśród nich byli obecni prezesi, członkowie i dobroczynicy Kół Fundacji Jana Pawła II z 19 krajów świata, wielu dostojników kościelnych: Kardynał Stanisław Dziwisz, Kardynał Stanisław Ryłko, Kardynał Kazimierz Nycz, Abp Józef Kowalczyk, Abp Petrus Turan, Bp Jan Szkodoń, Bp Petrus Canisius Mandagi, oraz 50 księży i wiele siostr zakonnych. Uroczystości rozpoczęły się w piątkowe przedpołudnie prywatną audiencją u Ojca Świętego Franciszka, który zwrócił się do wszystkich zebranych słowami:

„Drodzy bracia i siostry, jestem bardzo zadowolony, że mogę was podejmować! Okazją jest trzydziesta piąta rocznica waszej działalności, co pozwala na wyciągnięcie wniosków, co do waszej pracy już dokonanej i jednocześnie spojrzeć w przyszłość w kierunku nowych celów i zadań. Zadaniem waszej Fundacji jest wspieranie inicjatyw o charakterze edukacyjnym, kulturowym, religijnym i charytatywnym zainspirowanych postacią Jana Pawła II, którego wspomnienie liturgiczne jutro będziemy obchodzić. Wasza działalność rozciąga się już na wiele krajów, zwłaszcza w Europie Wschodniej, gdzie wielu młodych skorzystało z możliwości ukończenia studiów dzięki waszej pomocy. Zachęcam was do

wytrwania w zaangażowaniu na rzecz wspierania młodego pokolenia tak, aby mogło sprostać wyzwaniom życia, być wrażliwym na Ewangelię i ducha wiary. Rok Jubileuszowy, który ma się ku końcowi zachęcił nas do refleksji nad wielkością Bożego Miłosierdzia. Wciąż żyje we mnie wspomnienie podróży do Polski, gdzie doświadczyłem radości wiary w czasie Świątowych Dni Młodości. Ziemia polska wydała dwoje wielkich ludzi: Świętą Faustyną Kowalską i Świętego Jana Pawła II, apostołów Bożego Miłosierdzia. Niech przykłady z życia tych dwóch świetlnych świadków wciąż inspirować wasze zaangażowanie”.

W godzinach wieczornych odbyło się spotkanie poetyckie, połączone z promocją publikacji „Pisane sercem. Poetycki dyptyk dla św. Jana Pawła II”, wydanej z okazji 35-lecia Fundacji Jana Pawła II. Zbiera on wiersze autorów z Polski i Polonii, dedykowane Ojcu Świętemu, a wśród nich m.in. ks. bpa Jana Szkodonia.

Kolejny dzień uroczystości został rozpoczęty Koronką do Miłosierdzia Bożego w kościele Matki Boskiej Niepokalanej, w pięciu językach: angielskim, polskim, francuskim, hiszpańskim i włoskim. Następnie Mszę św. odprawił ks. Abp Józef Kowalczyk wraz z kapłanami z różnych stron świata. W swej homilii wezwał on do całkowitego zaufania Chrystusowi w roku Jubileuszu Miłosierdzia, mówił: „Słowa Psalmu dzisiejszej liturgii są niejako echem słów ojca Świętego Jana Pawła II wypowiedziane w dniu inauguracji pontyfikatu 22 października 1978 r. na placu Świętego Piotra w Rzymie. Jakże wymownie brzmią dziś te słowa. Stanowią i stanowią one przecież program naszego działania i pracy nad sobą, zechciejmy je ponownie zgłębić i zrozumieć”.

Po Mszy św. uczestnicy jubileuszu udali się na uroczysty obiad, który stał się kolejną okazją do wyrażenia wdzięczności

wszystkim przybyłym za ich wkład i zaangażowanie w działalność Fundacji Jana Pawła II. Dopełnieniem sobotnich uroczystości był koncert w Chiesa Nuova zespołu muzyki dawnej z Poniatowej Scholares Minores pro Musica Antiqua.

Trzeci dzień uroczystości (23 października) rozpoczął się o godz. 7. rano pielgrzymką pokutną od zamku Anioła - poprzez via della Conciliazione - do Bazyliki św. Piotra, z przejściem przez Święte Drzwi i otrzymaniem odpustu zupełnego, związanego z nadzwyczajnym Rokiem Miłosierdzia. Następnie członkowie Fundacji udali się do ołtarza Świętego Jana Pawła II, aby podziękować Bogu za dar 35-lecia Fundacji. Uroczystej Mszy św. przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz wraz z kard. Stanisławem Ryłko i kard. Kazimierzem Nyczem, arcybiskupami i biskupami oraz około 70 kapłanami. Metropolita Krakowski podczas homilii mówił o św. Janie Pawle II, jako człowieku modlitwy oraz o Jego szczególnej roli w życiu Fundacji:

„Fundacja nosząca jego imię zachowuje i upowszechnia dziedzictwo swego Patrona, pomaga innym czerpać z jego charyzmatu i świętości. Fundacja w sposób szczególny wspiera intelektualną i duchową formację młodych, przygotowując w ten sposób zastęp ludzi gotowych służyć Bogu, Kościołowi i społeczeństwu”.

Kolejnym wydarzeniem było otwarcie Złotej Księgi podczas nabożeństwa liturgii słowa w Kaplicy Domu Polskiego, której przewodniczył kard. Ryłko. W swej homilii ukazał on historię i cele Fundacji, a także wyraził słowa wdzięczności dla zaangażowanych w jej dzieło: „Dziękujemy Bogu także za naszą Fundację, która nosi imię św. Jana Pawła II i która w ciągu minionych 35 lat okazała się dziełem prawdziwie opatrnościowym. Tym razem, jako znak wdzięczności i pamięci wobec tych, którzy szczególnie zasłużyli się dla naszej Fundacji, chcieliśmy

zapropnować nową formę, to znaczy Złotą Księgę, która pozwoli przechować pamięć o tych, którzy z miłości do Jana Pawła II wiernie służyli dziełu Fundacji. Naszym pragnieniem jest, aby ta szczególna Księga pozostała otwartą, a ciągle nowe jej karty pisać będą następne pokolenia przyjaciół Fundacji... Dzisiaj św. Jan Paweł II zwraca się do nas słowami, które wypowiedział wiele lat temu: Proszę, nie ustawajcie w tym dobrym dziele. Niech ono stale się rozwija!"

W Złotej Księdze zostali uwiecznieni następujący członkowie i darczyńcy z francuskiego Koła Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II: Isabelle et Hubert d'Ornano, Christiane et Henri Rogowski, Liliane et Daniel Brzakowski, Christiane et Edmond Tomkiewicz, Hélène Jeanne, Elisabeth Neyaud. Wszystkim ofiarodawcom i dobrodziejom naszej Fundacji składamy gorące podziękowania!

Uroczystości w Domu Polskim zakoń-

czył bankiet, który uświetnili występami młodzi artyści, zespół Maki z New Jersey z USA. Był to czas spotkania, rozmów i wymiany doświadczeń przez gości przybyłych na Jubileusz Fundacji. Bardzo gorące podziękowania należą się ojcu Krzyszto-

fowi Wieliczko, administratorowi Fundacji, za zorganizowanie tego pięknego Jubileuszu.

Zdjęcia oraz fragmenty przemówień na podstawie strony internetowej Fundacji JP II

Odszedł do Pana Ks. Stanisław Zyglewicz

4 grudnia, w Poznaniu, w wieku 85 lat, zmarł Ks. Stanisław Zyglewicz. Wyświęcony w 1957 r. przez prymasa Stefana Wyszyńskiego, w latach 1968 - 2010 pracował we Francji. Był proboszczem parafii w Oignies (1970 - 2010). Od 2010 przebywał w Tulcach gdzie też spocznie. Zmarłego Współbrata otaczamy modlitwą... (Ks. Alexandre Pietrzyk, Superior - Paryż, 4 grudnia 2016 r.)

Ks. Stanisław Zyglewicz (1931 - 2016). Urodził się w Ostrowie Lubelskim w 1931 r. w rodzinie rolnika Ludwika i Wiktorii z Domaszewskich. Ochrzczono go tu w parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, w diecezji siedleckiej. Miał trzy starsze siostry i młodszego brata. W czasie II wojny światowej był świadkiem, jak jego rodzice dawali schronienie rodzinom żydowskim z okolic Ostrowa. Jako dwunastoletni chłopiec widział swego ojca ustawionego w szeregu, z którego Niemcy wybierali co dziesiątą osobę na stracenie, w ramach represji, za pomoc udzielaną Żydom i partyzantom.

Stanisław ukończył w Ostrowie 6-letnią Szkołę Powszechną. Był też ministrantem w kościele parafialnym. Swoje powołanie do pallotyńców zawdzięczał ks. Piotrowi Granatowiczowi, który szukał kandydatów do otwieranego ponownie Gimnazjum Męskiego Księży Pallotyńców w Wadowicach na Kopcu. Ukończył je w 1950 r. Na Kopcu należał też do harcerstwa.

Nowicjat odbywał w Ząbkowicach Śląskich. Tu spotkał się ze Stanisławem Jurkowskim, z którym przyszło mu spędzić później wiele lat we Francji. 8 września 1950 r. przyjął sutannę Stowarzyszenia z rąk ks. prow. Stanisława Czapli. Na jego też ręce złożył w Wadowicach pierwszą profesję 26 sierpnia 1952 r. oraz wieczną - 22 czerwca 1955 r. w Ottarzewie. Studia seminaryjne rozpoczął w Ząbkowicach (1951-52) i kontynuował je w Ottarzewie (1952-53 - filozofia oraz pełny cykl teologii: 1953-57).

Cenił sobie śpiew i chorał gregoriański, stąd w seminarium prowadził chór i scholę. Święcenia kapłańskie przyjął 22 czerwca 1957 r. w Ottarzewie z rąk Stefana kard. Wyszyńskiego. Później odbywał tirocinium w Poznaniu i tam pozostał do 1959 r., pracując jako wikariusz w parafii pw. św. Wawrzyńca, gdzie opiekował się ministrantami. W latach 1959-63 był wikariuszem w parafii w Otwocku i równocześnie spełniał funkcję kapelana w Szpitalu Miejskim oraz w Sanatorium Przeciwgruźliczym. Kiedy - wraz z chorymi - stanął w obronie tutejszej kaplicy, którą Służba Bezpieczeństwa chciała zburzyć, został zatrzymany i skazany na 15 lat więzienia. Ostatecznie, nie poszedł do więzienia, musiał jednak opuścić Otwock.

W 1963 r. zamieszkał w Ottarzewie, gdzie do 1966 r. pełnił obowiązki notariusza Sądu Metropolitalnego w Warszawie. W tym czasie, jeszcze w 1963 r., podjął obowiązki duszpasterskie w parafii św. Wawrzyńca w Warszawie, a także pomagał w parafii w Tarchominie. W 1966 r. rozpoczął studia teologii moralnej w Akademii Teologii Katolickiej.

W marcu 1968 r. wyjechał do Francji, przerwając studia na ATK. Początkowo pracował w Paryżu, przy wysyłce do Polski pallotyńskich Mszałów.

W marcu 1970 r. został proboszczem parafii pw. św. Józefa w Oignies-Ostricourt. W kościele zrobił najpierw nowe nowe tawki, założył centralne ogrzewanie, wymienił okna. W 1972 r. zorganizował uroczyste obchody 50. lecia parafii. W

grudniu 1975 r. oddał do użytku nową plebanię. W 1976 r. rozpoczęto modernizację prezbiterium. Pojawił się nowy ottarz - Świętej Rodziny i Patronów Polski. Powstały nowe boczne ottarze, stacje drogi krzyżowej. Położono nową posadzkę. W swojej parafii w Oignies obchodził - 27 czerwca 2007 r. - jubileusz 50. lecia kapłaństwa.

Od 2008 r. zaczęła dokuczać mu jednak cukrzyca, a 1 września 2010 - w związku z pogarszającym się stanem zdrowia - musiał przenieść się do Polski. Zamieszkał u siostry w Tulcach pod Poznaniem, będąc pod troskliwą opieką lekarzy i rodziny.

Na podst. oprac. ks. Stanisława Tyłusa SAC

1310687

LEKcje J. ANGIELSKIEGO - T. 06 33 27 07 14.

SKLEP INTERNETOWY - www.baltyk.fr

WĘDLINY

BIAŁY SER

WÓDKA

PIWA

OGÓRKI

MARYNOWANE

WYROBY

CUKIERNICZE

I WIELE INNYCH PRODUKTÓW

Zapraszamy

od Poniedziałku do Soboty od 10⁰⁰ do 19⁰⁰w Czwartki od 12⁰⁰ do 20⁰⁰

St-Germain-en-Laye - 2, rue d'Hennemont

tel. 01 30 61 40 59 | e-mail: baltyk@orange.fr | www.baltyk.fr

1162076

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE

przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24

Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku

(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku

Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

1209258

* DÉMÉNAGEMENT - TRANSPORT - AUTOLAWETA
PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU

Tel. 06 30 40 49 49

1279p77

Polskie Towarzystwo Katolickie zaprasza na

Bal Sylwestrowy31 grudnia od 20⁰⁰ do 5⁰⁰ rano

Dammarie Les Lys-L'espace NINO FERRER Place Paul Bert

Gra zespół „AGNES”

Wstęp 90 € od osoby. W cenie biletu świąteczne Menu.

Rezerwacja płatna do 20 grudnia 2016

tel. 06 10 25 30 51; 06 67 45 27 00; martabracq@gmail.com

1188p52

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS

www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant

92100 Boulogne Billancourt

Linia metra nr 9,

stacja: Marcel Sembat

(wyjście: rue Rieux)

Akceptujemy CMU, AME.

Stawki wg cennika Sécurité Sociale,

Stosujemy zasadę Tiers payant

(karta vitale).

☎ 01.41.13.45.05

✉ boulogne@dentylis.fr

Współpracujemy z większością mutuelles.

Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

Mówimy po polsku

1258p71

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBADParyż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;

e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

1294p82

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl**GŁOS**
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „ustugi” - do 10 słów: - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („ustugi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

**LUXSUS - PRZEWÓZ OSÓB
I TOWARÓW DO POLSKI -**
OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20;
(00 48 12) 284 12 50!

Rozliczenia księgowe.
06 62 90 02 39

TRANSPORT:
- wywóz gruzu, - dowóz materiałów,
- przeprowadzki.
Tel. 06 98 58 86 36

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:
TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji,
ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

**- NAPRAWA KOMPUTERÓW,
INSTALOWANIE PROGRAMÓW,
WYMIANA PODZESPOŁÓW.**
T. 06 98 42 59 75

Dr Danuta Baranowicz-Schouker
chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M^o Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

**AL-ANON
ALATEEN**

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych
i przyjaciół alkoholików

Anonimowość jest podstawową za-
sadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!
Tel. 06 15 05 09 91

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i męż-
czyzn, na życie których wpływa picie
alkoholu członka rodziny lub bliskiej
osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą
wiele uczynić, aby pomóc zarówno so-
bie jak i osobie mającej problem z al-
koholem. **Spotkania odbywają się w
każdy wtorek o godzinie 20**
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu
– metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni
wtorek każdego miesiąca o **godz. 20**

**DENTYSTKA POLSKA
DLA DZIECI I DOROSŁYCH**
Dr Mariola Tuliszkiewicz

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66
45, rue du Caire – 75002 Paris
Akceptuję CMU AME

- TŁUMACZENIA -

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
**– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Spotkanie opłatkowe „Radia Maryja”

*Stowarzyszenie Obrońców Krzyża w Paryżu oganiza je 21 i 22
styczeń 2017 r. spotkanie opłatkowe „Radia Maryja”, na które
przyjadą goście z radia w Toruniu.*

W dniu 21 stycznia spotkanie odbędzie się w salkach parafial-
nych kościoła polskiego Wniebowzięcia NMP (na Concorde) w
Paryżu – 263 bis, rue Saint Honore. Rozpoczniemy je Mszą św. o godz.
18.30. Udział w kosztach 15 € od osoby.

Drugie spotkanie odbędzie się 22 stycznia, o g. 12³⁰ w paryskim
Domu Kombatanta (I piętro) – 20, rue Legendre (M.: Villiers lub Male-
sherbes). Rozpocznie się Mszą św. o g. 11., odprowadzając w krypcie kościoła
St-Charles de Monceau (22 bis, rue Legendre, obok Domu SPK). Udział
w kosztach 35€ od osoby (z obiadem). Ilość miejsc ograniczona.

Zgłoszenia proszę przysyłać listownie, wraz z czekiem na adres:
Stowarzyszenie Obrońców Krzyża, 221, rue de Belleville, 75019 Paris
lub dokonać rezerwacji tel. – p. Maria Jolanta Dźwigata – 06 12 19 79
13, mail: stow.obroncowkrzyzaparyz@hotmail.fr lub p. Helena Skrzypek
– 06 95 09 52 86 (10 stycznia 2017).

**GŁOS
KATOLICKI**
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hébdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 45 (2660): 25. 12. 2016-1. 1. 2017

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 14.12.2016

Inf. o prenumeracie na str. 3

UBEZPIECZENIA PO POLSKU**Grażyna Lubicz Fernandes**

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

**TVP
POLONIA****PROGRAM TV***26 grudnia 2016 – 1 stycznia 2017***PONIEDZIAŁEK 26 GRUDNIA**

8¹⁰ Awantura o Basię – film 10⁰⁰ Kolędy Pospieszalskich – program rozrywkowy 10⁵⁰ Znachor – reportaż 11¹⁰ Ranczo – serial 12⁰⁵ Znachor – dramat 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁵ Koncert kolęd 15⁵⁵ Łowcy miodu – dokument 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kulturalni PL 19⁰⁰ Hej Kolęda – koncert 19²⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ O mnie się nie martw – serial 21⁴⁵ Ja wam pokażę! – komedia 23⁵⁰ Marek Grechuta 0⁵⁰ Kolędowanie z Eleni – koncert 1²⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 27 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁰ Opole 2005 11²⁰ Film 12²⁵ Krótka historia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Mała wielka miłość – serial 14²⁰ Prorok – film dokumentalny 15²⁵ Zasmakuj w Sienkiewicz 15⁵⁵ Sonda z 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ Mali światowcy 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Niedziela ze... 18⁴⁰ Pod Tatrami 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Flesz historii 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁵ Ojciec Mateusz

– serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁵ Halo Polonia 23¹⁰ Rozrywka 23⁴⁰ Ktokolwiek widział ktokolwiek wie 0¹⁰ Zasmakuj w Sienkiewicz 0³⁵ Polska z Miodkiem 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Mali światowcy 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 28 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ O mnie się nie martw – serial 14²⁵ Dok. 15²⁵ Dok. 15⁵⁵ Astronarium 16³⁰ Gale-

Program TV Polonia od 2 do 8 stycznia 2017 nie został umieszczony do druku na stronie programowej – przepraszamy!

TRWA**PROGRAM***26 grudnia 2016 – 1 stycznia 2017***PONIEDZIAŁEK 26 GRUDNIA**

8⁰⁰ Film 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Koncert 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Film 14⁰⁰ Kolędowanie z Nadzieją 15⁰⁰ Film 16⁰⁰ Koncert życzeń 16⁵⁰ Tydzień z Ziemi Św. 17¹⁰ Życzenia BN 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Życzenia BN 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Życzenia BN 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

WTOREK 27 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Słowo Życia 8²⁰ Film 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Publicystyka 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Dok. 11⁴⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert kolędowy 13⁴⁰ Reportaż 14⁰⁰ Film 15³⁵ Reportaż 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Aktualności WSKSiM 17⁰⁰ Reportaż 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

ŚRODA 28 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9³⁰ Aktualności WSKSiM 9³⁵ Reportaż 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Audiencja Generalna 11¹⁰ Dok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dla dzieci 14⁰⁰ Film 15⁵⁰

Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Poradnik szczęśliwego małżeństwa 16⁴⁵ Dok. 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

CZWARTEK 29 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Program kulturalny 14⁰⁵ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Przegląd Źródła 16⁴⁰ Koncert 17²⁵ Przegląd Niedzieli 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

PIĄTEK 30 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dok. 15⁰⁰ Koronką do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Siódmy sakrament 16³⁵ Dok. 17⁰⁰ Na tropie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰

Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

SOBOTA 31 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Na tropie 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Informacje 14⁰⁰ Film 14⁵⁰ Reportaż 15³⁰ Plan naszego ojca 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dok. 17⁰⁰ Nieszpory 18³⁰ Koncert Noworoczny 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje.

NIEDZIELA 1 STYCZNIA 2017

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Koncert Noworoczny 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Felieton 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Dla dzieci 10⁰⁰ 50 Świątów Dzień Pokoju 11³⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Lodowa podróż 14¹⁵ Dla dzieci 14⁴⁵ Kolędy i Pastorałki 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Noworoczny Koncert życzeń 17⁰⁰ Dok. 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Film.

ria – serial 16⁵⁵ Podwodne ABC – magazyn 17⁰⁵ Mój zwierzyniec 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kwartet 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁵ Halo Polonia 23¹⁵ Dok. 0¹⁰ Studio Wschód 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Podwodne ABC 1²⁵ Mój zwierzyniec 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 29 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Halo Polonia 12²⁵ Krótka historia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Wilnoteka 15³⁵ Ukryte skarby 16⁰⁰ Jak to działa – magazyn 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ Załoga Eko – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem 17⁵⁵ Naszaarmia.pl 18²⁰ Rzeźba uwięziona w czasie – dok. 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Komisarz Alex – serial 21⁵⁰ Polo-

nia 24 22¹⁵ Halo Polonia 23⁰⁵ Humor w odcinkach 23⁴⁰ Warto rozmawiać 0³⁵ Polska z Miodkiem 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Załoga Eko – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 30 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Halo Polonia 12²⁵ Krótka historia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ Komisarz Alex – serial 15²⁰ Warto rozmawiać 16²⁰ Okrasa łamie przepisy 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Rozrywka 17⁵⁰ Racja stanu 18²⁵ Było nie minęło 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Wolny Ekran 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁵ Halo Polonia 23¹⁵ Rozrywka 0¹⁵ Racja stanu 0⁴⁵ Ukryte skarby 1¹⁵ Domisie 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 31 GRUDNIA

7³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁰ Polonia 24 11²⁰ Halo Polonia 12¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 13⁰⁵ Na dobre i na złe – serial

14⁰⁵ W karnawalowym rytmie 15⁰⁵ Okrasa łamie przepisy 15³⁰ Rozrywka 16⁰⁰ Kultu-ralni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Koncert Jedynki 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Orędzie Noworoczne Prezydenta RP 20³⁵ Sport – Pogoda 21⁰⁰ Mała wielka miłość – serial 21⁵⁵ To ja złodziej – komedia 23⁴⁵ Sylwester z Dwójką 2⁰⁵ Dobranocka 2²⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 1 STYCZNIA 2017

7⁵⁵ Koncert 9³⁵ Wolny Ekran 9⁵⁰ Polska z Miodkiem 10⁰⁰ Ziarno 10³⁵ Odwrócona góra – baśń 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 13⁰⁰ Msza Św. 14²⁵ Rozrywka 15¹⁰ Widowisko 16³⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 17²⁵ Polska z Miodkiem 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19³⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ranczo – serial 21⁴⁰ Złote runo – komedia 23¹⁵ Koncert 0²⁵ Polska z Miodkiem 0³⁵ M jak miłość – serial 1³⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Telewizja Polska S.A. – ul. Jana Pawła Woronicza 17; 00-999 Warszawa

2 – 8 stycznia 2017

PONIEDZIAŁEK 2 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Teatr 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuarium polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

WTOREK 3 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert – Zaufaj 14¹⁰ Film 15⁰⁵ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Aktualności WSKSiM 17⁰⁰ Reportaż 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

ŚRODA 4 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdo-

skop Młodych 9³⁰ Aktualności WSKSiM 9³⁵ Sanktuarium polskie 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Audycja Generalna 11¹⁰ Film 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13³⁰ Film 14⁰⁰ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Dok. 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

CZWARTEK 5 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Rozrywka 14⁰⁰ Film 15²⁵ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Dok. 16⁵⁰ Przegląd Źródła 16⁵⁵ Przegląd Niedzieli 17⁰⁰ Sanktuarium św. Józefa Kalisz 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

PIĄTEK 6 STYCZNIA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Koncert 9⁴⁰ Reportaż 10⁰⁰ Msza Św. – Uroczystość Objawienia Pańskiego 11³⁰ Film 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Koncert 13⁴⁰ Teatr 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰

Reportaż 16³⁵ Dok. 17⁰⁰ Reportaż 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

SOBOTA 7 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Reportaż 13²⁰ Reportaż 13⁴⁵ Informacje 14⁰⁰ Film 14⁵⁰ Reportaż 15³⁰ Plan naszego ojca 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ W Naszej Rodzinie 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

NIEDZIELA 8 STYCZNIA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Felieton 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Film 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Dok. 14⁰⁰ Przegląd Niedzieli 14⁰⁵ Film 15⁴⁰ Reportaż 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dok. 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje. □

Szczęśliwego, błogosławionego
Nowego Roku... 2017!